1930 SZEPTEMBER 6. SZOMBAT. Ára 10 fillér 200. SZAM.

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDÉKEN HÁROM PENGŐ, NEGYEDÉVRE 1 PENGŐ. EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA HÉTKÖZNAP 10 FIL., VASÁRNAP 20 FILLÉR KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

HAJDUFÖLD

FŐSZERKESZTŐ: THAN GYULA. FELELŐS SZERKESZTŐ: VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JÓZSEF KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT. SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3—46. A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3—47. KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3., I. E. T 141

A külföldi viszhang

A hétfői tüntetésnek, amint várható volt, a külföldi sajtó egyes lapjaiban nagy visszhangja kelt s vadabbnál vadabb leirásokat és adatokat közölnek erről az eseményről, amelyért egyedül és kizárólagosan azok felelősek, akik a munkásságot az utcára csöditették. Ami történt, az nem volt egyéb, mint a rombolók és fosztogatók elleni védekezés s tekintve azt a hangulatot, amely a tömeg egyes részeiben uralkodott, a rendőrség példás nyugalmát és önfegyelmét csak a legnagyobb dicsérettel lehet emlitem.

Persze, akik tendenciát visznek be minden dologba, azok képtelenek objektiv itéletet mondani a szeptember 1-i eseményekről s különösen a cseh és francia sajtó egy része oly vad hiresztelésekkel kürtöli tele a világot, hogy végeredményben fölösleges is lenne ezekkel foglalkozni. Hogy mégis megtesszük, történik ez elsősorban azért, mert a szociáldemokrata párt vezetősége hivott meg Budapestre külföldi laptudósitókat, ellenben azt már nem tudta garantálni, hogy ezek a tudósitók nem ferditik el majd az eseményeket s az igazságnak megfelelő közleményeket küldenek lapjaik számára.

Van olyan cseh lap, amely megállapitja, hogy Peyer és Garami szeptember 1-én a Kormányzó ellen vonultak fel. Van olyan is, amely a kormány távollétét Budapesttől a szükséges óvatosság tényének minősiti. A Rude Pravo egyenesen mint egy uj kommunizmus előjeleit tárgyalja a szeptember 1. eseményeit és felszólitja a csehszlovák munkásságot, hogy vállaljon forradalmi szolidaritást a magyar elvtársakkal...

A cseh sajtó részéről még megértjük ezt a tendenciát, de csodálkozunk, hogy a valamennyire komolyabb francia sajtó is tele van fantasztikus hiresztelésekkel. Egyik része a halottak és sebesültek számáról közöl tulzott adatokat, a másik része pedig a felvonulás eseményeiben a kommunizmus győzelmét ünnepli.

A cseh támadásokra rendkivül frappáns választ ad a Prágai Magyar Hirlap. Éles szavakkal mutat rá, hogy adott alkalmakkor a cseh karhatalom erélyes közbelépését a cseh szociáldemokraták nagyon helyeselték és épen ők azok, akik a kommunistamozgalom tüzzel-vassal való elfojtását követelik. Persze, ha Magyarországról van szó, akkor más mértékkel mérnek, mert mindent helyesnek találnak, ami az ország belső ellenállóképességét esetleg gyöngiti. Ami pedig a magyarországi munkanélküliségről terjesztett tulzott hireket illeti, a Prágai Magyar Hirlap figyelmezteti a cseh kormányt, hogy a felvidéki nyomor sokkal nagyobb, mint amilyenről budapesti viszonylatban emlékeznek meg a cseh lapok.

Ezek a megállapitások olyan találóak, hogy minden ponton aláirhatjuk őket. Jól kell ezt tudni a szociáldemokrata párt vezetőinek s. Most már láthatják, hogy olyan követ inditottak el, amelynek utját nem tudják szabályozni. A Conti-utcai lázadásnak mindössze annyi a tanulsága, hogy az egész „demonstráció" a munkanélküliség frontján semmiféle változást nem hozott, mert nem is hozhatott létre, ellenben bebizonyitotta, hogy a szociáldemokrata vezetők nem urai többé a tömegeknek, hanem szolgái. Ez pedig rájuk vonatkoztatva végzetes csapást jelent.

Letartóztatta a rendőrség a budapesti kommunisták vezérkarát

Egy csepeli cukorgyári igazgató volt a kommunisták fővezére — Tettenérték a detektivek, mikor a szeptember 6-iki zavargásokat készitette elő

Budapest, szeptember 5.

A rendőrség politikai nyomozó főosztálya kommunista üzelmek miatt elfogta a csepeli posztógyár igazgatóját szeptember 3-án a Rádaiutcai tejcsarnokban. Az elfogott kommunista vezérnek nagyrésze volt a szeptember elsejei tüntetés megrendezésében is. A politikai osztály detektivje tetten érte, amikor a szeptember 6-iki tüntetésre vonatkozó utasitást átadta egyik-másik kommunista társának.

Az elfogott vezér Földes Pál 30 éves mátészalkai születésü izraelita iérfi, a csepeli posztógyár technikai igazgatója, akinek 1400 pengő havifizetése van és aki bevallotta, hogy a kommunisták magyarországi pártjának apparátus-vezetője, ami azt jelenti, hogy kezén megy keresztül minden pénz, minden fontosabb utasitás, minden hirszolgálatot ő továbbit. Elfogott társa Récsei Árpád cukorkakészitő munkás.

Földes Pál hatszobás lakásában házkutatás alkalmával rengeteg röpcédulát, kommunista röpiratok kéziratait és különféle utasitásokat tartalmazó iratokat találtak és megtalálták a szeptember 6-ára szóló röpiratok levonatát. Közös háztartásban élt egy 52 éves Swind Emma nevü nővel, akit a rendőrség szintén előállitott, mivel segitőtársa volt Földesnek kommunista munkáiban. Földes előzőleg Bécsben volt, ahol ugyanebben a szakmában dolgozott, de ugy látszik, ott is teljesen kommunista alapon. Bécsben mint olyan volt ismeretes, akit Kun Bélával és Lukács Györggyel, valamint a többi kommunista vezérrel állandó összeköttetésben állott és 1919-ben Mátészalkán is egyik vezére volt a kommunistáknak.

UJABB MEGPRÓBÁLTATÁS ELŐTT A TISZANTULI GAZDATARSADALOM

Az összes debreceni vámmalmok beszüntették üzemüket és abba hagyták az őrlést

Hajduvármegye malmainak tulnyomó része szintén bezárta üzemét — Az őrlési rendelet intézkedéseit sérelmezik a malomtulajdonosok

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A Hajdu városok lakosságát és a szabolcsi községeket napok óta óriási izgalomban tartja, hogy a vámmalmok beszüntették üzemüket és abbahagyták az őrlést, aminek következtében a lakosság mihamar liszt nélkül marad.

A vámmalmok bezárása, aminek katasztrófális következményei lehetnek, szorosan összefügg a kormány legutóbbi őrlési rendeletével, illetőleg a Molnárszövetség határozatával, amely kimondotta, hogy az őrlési rendeletet nem tarthatja be és inkább mindenütt beszünteti a vámmalmok üzemét.

Ennek a határozatnak következtében már a hét elejétől kezdve állandóan tartanak az üzembeszüntetések. *Debrecenben az összes vámmalmok bezártak és a vármegye területén is számos malom szünetel.*

Az elmult napon először a dorogi polgármester jelentette Hajdu vármegye alispánjának, illetőleg *Nábráczky* Béla főjegyzőnek, hogy két dorogi malom beszüntette üzemét és ennek következtében a lakosság körében óriási az elégedetlenség. Hajdúböszörményből az a hir érkezett, hogy ott mind a hat malom beszüntette üzemét, Hajdunánáson, Hajduhadházon, Ujfehértón szintén bezártak a malmok. Ugyancsak szüneteltetti üzemét a téglási malom, a büdszentmihályi, a polgári, nagykállói, nyirbalkányi, ófehértói. Általában *ma már az a helyzet, hogy Hajduban és Szabolcsban az összes malmok csaknem kivétel nélkül szünetelnek.*

Hajdu vármegye vezetősége a vámmalmok üzemének megszüntetése miatt érintkezésbe lépett a kormánnyal és hir szerint ez ügyben azonnal Budapestre érkezett *Rásó* István alispán is.

Bizonytalan a helyzet az egész vármegyében

A Debreceni Ujság—Hajduföld értesülései szerint a vámmalmok üzembeszüntetése miatt *a helyzet az egész vármegye területén bizonytalanná sőt sok helyen fenyegetővé vált.* A lakosság nagy tömegei, amelyek nem tudnak őröltetni, kenyér nélkül állanak és egyre hangosabban adnak kifejezést elégedetlenségüknek. Nem tudja a kedélyeket megnyugtatni az a körülmény sem, hogy a vámmalmok néhány helyen azzal indokolják az üzemszünetet, hogy javitják a berendezést és a felszerelést. A lakosság tisztában van vele, hogy az csak ürügy és igy még inkább fel van bőszülve a malmok, illetőleg a boletta ellen, amelyet az egész dolog okozójának tart.

A malomsztrájk oka

A vámőrlés megszüntetésének igazi okáról a Hajduföld munkatársa számos helyen érdeklődött és a legilletékesebb mezőgazdasági szervnél azt az információt kapta, hogy *a malomsztrájk a legutóbbi őrlési rendelettel áll összefüggésben.* A kormány tagjai ugyanis élve az 1930-ik évi XXII. t.-c.-ben, vagyis a boletta-törvényben kapott felhatalmazással, megállapitotta a vámőrlés diját és pedig olyképen, hogy a malmok 12 százalékot számithatnak fel a buza őrlésére és 2 százalékot a porlásra. Ezzel szemben a malmok azt vitatják, s ebben igazuk is van, hogy ez az összeg nem fedezi a rezsi költségeit sem, mert hiszen a 12 százalékos vám a mai buzaárak mellett hetven fillérnek felel meg, holott a malmok üzemköltsége minden mázsa után legalább is ennek négyszerese.

A gazdák nem birják a tulmagas őrlési dijakat

A katasztrófális jelenség ott mutatkozik, hogy ennél magasabb őrlési dijat viszont a gazdák nem birnak el. A vámmalmok a bolettatörvény megjelenése után 3 pengő körüli összegben szabták meg egy mázsa őrlési dijat. Ez viszont a gazdákra jelentett elviselhetetlen terhet. Ez ugyanis azt jelentette, hogy *a gazdának minden mázsa buzából annak 25 százalékát kell leadnia őrlésre.* Még sulyosabb volt a helyzet a rozs őrlésénél. A rozs ára ugyanis jelenleg hat pengő. Három pengős őrlési dij mellett tehát a gazdának egy fél mázsa rozsot, vagy annak értékét kellett adni az őrletésért. Ezek a számok egymagukban bizonyitják azt, hogy leküzdhetetlen érdekellentétek kerültek szembe egymással.

A malmok inkább nem őrölnek semhogy csődbe kerüljenek

A gazdák véleménye szerint a vámmalmok mégis nagy hibát követtek el, amikor máról-holnapra félbehagyták az őrlést. A gazdaközönség már évek óta szenvedi a gazdasági esztendők óta kénytelenek beletörődni abba a tudatba, hogy a termelésre ráfizet. A vámmalmok csak pár nap óta érezhették volna az alacsony terményárak következményét és még sem vállalták azokat. *Egyenesen a legdrasztikusabb eszközhöz folyamodtak. Viszont abban a malmoknak is igazuk van, hogyha tovább folytatják üzemüket, akkor a biztos csőd felé haladnak.* Inkább vállalják tehát, hogy tőkéjük ne jövedelmezzen, semmint, hogy csődbe kerüljenek.

A gazdák nem tartják indokoltnak a malmok dijazását

A vámmalmok elhatározásának további konzekvenciája az lesz, hogyha a gazdák is az ő álláspontjukat elfogadják a gazdák is, hogy *egy szép napon a mezőgazdaság is beszünteti üzemét és megszünik termelni.* A gazda ugyanis évről-évre ráfizet a termelésre. Ezzel szemben, ha egy esztendőben nem termelne, hanem megpróbálna tőkéjéből élni, még mindig jobban jönne ki. Egy gazda familia megélhetésére egy esztendőben elég kétezer pengő. Ezt az összeget legrosszabb esetben felveszi a birtokára és még mindig csak kétezer pengő adóssága van. Azonban ha termelni akar, bizonyos, hogy ez idő alatt legalább is négyezer pengőt fizet rá arra, hogy dolgozik, termel. A malmok tehát, gazda vélemény szerint, hibásan cselekszenek, ha egy napig sem akarják vállalni azt a konzekvenciát, amit a mezőgazdaság éveken keresztül vállalt.

A mezőgazdasági munkásokat katasztrófál s helyzetbe sodorja a malmok eljárása

Igen sulyosan esik a latba az a körülmény is, hogy a szegény emberek, a mezőgazdasági munkások, kommenciós cselédek, stb. számára a kenyér csinálásnak legolcsóbb módja a vámőrlés volt. A malmok üzembeszüntetése következtében tehát épp ez a réteg esett el ettől, amelyet a bolettatörvény is feljogositott a vámőrletésre. A vámmalmok most, hogy őrlést nem fogadnak el, kereskedelmi őrlésük termelésére utalják az egész lakosságot, amelynek természetesen nincs pénze arra, hogy a lisztet vásárolja.

Ha valamilyen formában gyors orvoslás nem érkezik és a vámmalmok napok alatt ki nem nyitnak, akkor a vidéken a lakosság elégedetlenségének legsulyosabb kirobbanásával kell számolni.

A malomtulajdonosok álláspontja

A vámmalmok üzemének beszüntetésével kapcsolatban kérdést intéztünk Ungerleider Gábor igazgatóhoz, mint a Molnárszövetség alelnökéhez, aki a malmok szünetelésének okáról ezeket mondotta:

— A malmok nem müködhetnek, mert nem helyezkedhetünk szembe a kormány őrlési rendeletével. Hogy ne kellien az utcára dobni a pénzt, kénytelenek leállani. Egyszerüen nem örölünk, mert nem tudunk örölni 86 fillérért rozsot és 1.20—1.30-ért buzát, amikor az önköltségünk 2.40—2.80-at tesz ki. Eddig három pengőért őröltünk s ez körülbelül fedezte a rezsiköltséget.

— Annakidején a malomtulajdonosok kérték Kállay Miklós államtitkárt, hogy hagyja szabadon ezt a kérdést. A malmok ma ugyse tudnak tulkapásokra vetemedni, mert olyan nagy köztük a konkurrencia, hogy az mindennél biztosabban szabályozza az árakat.

— Hogy a mostani helyzet hogyan fog alakulni, azt nem lehet előre látni. A gazdák körében rengeteg panasz halmozódott fel, amint azonban a malomtulajdonosok sulyos helyzetükben nem változtathatnak. A malmok addig nem fognak örölni, mig legalább a bekerülési összeget meg nem kaphatják.

— Előkészitett mozgalomról nincsen szó, a Molnár Szövetség senkit sem befolyásolt, azonban a malomtulajdonosok külön-külön, egymástól függetlenül beszüntetik az üzemet. Hajdunánáson, Hajdubószörményben már szeptember 1-én leálltak a malmok, Debrecenben 2-án szüntették be üzemeiket. A Dunántulon számos malom szünetel, a szabolcsiak sem dolgoznak s lassanként az egész országban abban marad az üzem.

— A malomtulajdonosok remélik, hogy hétfőn érkezik valami intézkedés, addig is azonban munkásaikat fizetésnélküli szabadságra bocsátották s ezáltal is szaporitani kényszerültek a munkanélküliek számát.

Hazaérkezett az alispán

Pénteken este hat órakor érkezett haza Debrecenbe Rásó István alispán, akihez munkatársunk kérdést intézett a helyzetre vonatkozólag. Az alispán kijelentette, hogy nem a vámmalmok üzembeszüntetése miatt utazott ugyan Gudapestre, de erről a kérdésről is tárgyalt a minisztériumban. A minisztériumnak tudomása van a helyzetről, mely körülbelül ugyanilyen az egész országban és már is készülnek az intézkedések a helyzet megjavitására.

A szegedi malmok is beszüntetik üzemüket, ha ilyen marad a buzaár

Mint Szegedről jelentik, a szegedi malomvállalatok egybehangzóan kijelentették, hogy a malmok az uj százalékok mellett sulyosan ráfizetnek az őrlésre. A szegedi malmok egységes értekezleten még nem foglalkoztak az uj őrlési vámokkal. Azt várják ugyanis, hogy a pénzügyigazgatóság kikézbesitse nekik irásban a rendeletet, közvetlen ezután ülést hivnak össze. A malomtulajdonosok nagyrészének az az álláspontja, hogy ha nem javul rövidesen a helyzet, a malmok szüntessék be az őrlést. A javulás alatt azt értik, hogy a gabona ára emelkedjék, mert 18—20 pengős gabonaárak mellett már nem fizetnének rá az uj őrlési rendszerre. Persze, boletta nélkül értik ezeket az árakat, a bolettával külön nem számolhatnak a malmok, mert ezt nekik is meg kell fizetniök.

Azonnali üzembeszüntetésre nem gondolnak Szegeden, bár a tiszántuli malmok már leállitották üzemüket és éppen szerdán érkezett értesülés szerint, csatlakozásra hivták fel az ország többi malmait is. A napokban gyülést tartanak a szegedi malomvállalatok tulajdonosai és ezen határoznak álláspontjukról. Ha időközben nem javul a gabona ára, ugy tokozatosan beszüntetik üzemüket és ez a körülmény nemcsak azt jelenti, hogy megszünik az őrlés, hanem egy nagy sereg malomalkalmazottnak a munkanélküliségét is.

Kardoss Géza szinigazgatónak és nővéreinek itéltek oda meggyilkolt nagynénjük kétmilliós hagyatékát

Nagybecskerek, szept. 5.

A becskereki törvényszék előtt nagyarányu örökösödési per ért véget a csütörtöki napon és a birói itélet alapján Kardoss Géza debreceni szinigazgató és nővérei hosszas pereskedés után kétmillió pengő értékü hagyatékhoz jutottak.

Három évvel ezelőtt 1927 őszén a bánáti Óléc község határában puskalövéstől meggyilkolva holtan találták a kukoricásban özvegy Molnár Sándorné Preschel Irma dusgazdag földbirtokosnőt, azonban a gyilkosoknak nem tudtak nyomára akadni. Preschel Irma régebben szinésznő volt, azonban évtizedekkel ezelőtt Molnár Sándor bánsági tekintélyes földbirtokoshoz ment nőül és ekkor teljesen visszavonult a szinpadtól. Amikor férje meghalt, maga vette át a nagy gazdaság kezelését és sikerült az eredeileg is igen tekintélyes vagyont megsokszoroznia. Molnárné rendkivül takarékosan, szinte fukarul élt és a gazdálkodás mellett pénzkölcsönzéssel is foglalkozott. — Jelzálogkölcsönöket adott a bánáti földbirtokosoknak és kereskedőknek magas kamatra. Ezért a gyilkosság után az a gyanu merült fel, hogy valamelyik adósa ölte meg az öreg asszonyt. Több embert is gyanusitottak a gyilkossággal, azonban még máig sem sikerült a gyilkost kinyomozni.

Molnárné mindig félt attól, hogy megölik és ezért semmi értéket sem tartott magánál. Rongyos ruhákban járt és alig evett egyebet kenyéránál és igen nagy meglepetést keltett, amikor a gyilkosság után Molnárnénak egyik belgrádi ismerőse bejelentette a hatóságnál, hogy az öregasszonynak több milliót kitevő értékei vannak nála őrizetben nagyrészt értékpapirokban és adóslevelekben.

Molnárnénak nem voltak közvetlen leszármazottai és ezért a nagy vagyon hirére egyszerre tömegesen jelentkeztk az oldalági rokonok az óriási örökségért, amelynk értékét huszmillió dinárra becsülték.

A bonyolult perben több tárgyalás után csütörtökön mondta ki a becskereki törvényszék az itéletet, a melyben az egész hagyatékot a Kardoss testvéreknek itéli és a biróság már át is adta a tulajdonjogot igazoló okmányokat Kardoss Géza és nővérei ügyvédjének.

A Molnár-örökség négyszázötven hold elsőrendü bánsági földből, hat nagy belgrádi bérházból, több kisebb ingatlanból és nagyobb összegü készpénzből áll.

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzések: Varga Sándor—Bojtor Zsuzsa, Kálmán István—Csóka Róza, Tóth József—Dobi Eszter, Juhász Ágoston—Molnár Anna, Katona István—Nagy Mária, Kálló József—Rácz Róza, Lengyel László—Nagy Mária, J. Molnár Endre—Szigeti Margit, Spitz Mor—Telchmann Hani, Jeremiás Géza—Kiss Franciska, Béke Imre—Kiss Erzsébet.

Születések: Bardovics János May, napsz. leány Erzsébet, Oláh Gábor fm. fiu Zoltán, Móré Andor honv. százados leány Judit, Nagy István szobafestő fiu László, Rácz Károly cipész leány Ilona, Cseke Antal cipészsegéd leány Anna, S. Tóth István fm. fiu László, Orbán Ferenc fm. fiu Lajos, Horevicz Hermann lókereskedő fiu János.

Halálozás: Szabó Ferenc ref. 15 napos Szent Anna-utca 32, Kiss Julia ref. 86 éves Csonka-utca 3., Papp József ref. 65 éves Busi-utca 20, Matyi Illés g. k. 12 hónapos Pseti u. 4., Suba Katalin ref. 3 napos Géza u. 28., özv. Nagy Sámuelné ref. 77 éves Bethlen u. 53., Arabecz Füzp g k. 83 éves Nyil u. 60., Bárdi Anna ref. 3 hónapos Pallagi gazd. akadémia.

Mathiász-féle kecskeméti
kecskeméti fajszőlők
Muskotály, Passzatuti
kizárólag
Kontsek Géza k. r. t.
cégnél.

Ólmot
vesz lapunk
nyomdája
József kir. herceg-u. 16.

A PIXAVON-SHAMPOON

egyesiti a folyékony Pixavon minden előnyét.

Egy kis csomag 2 mosásra elég és ára csak 36 fillér.

A Pixavon-shampoon

teljesen mentes a szódától.

Az egész országban egyszerre inditja meg a kormány a közmunkákat

A gazdatársadalom felsegitésére vonatkozó tervekkel foglalkozott a pénteki minisztertanács

Budapest, szeptember 5.

A kormány tagjai pénteken délelőtt fél 11 órakor a népjóléti minisztériumban tanácskozásra ültek össze Vass József helyettes miniszterelnök elnöklésével. A kormány tagjai közül Scitovszky Béla belügyminiszter, Wekerle Sándor pénzügyminiszter, Mayer János földmivelésügyi miniszter és Zsitvay Tibor igazságügyminiszter jelentek meg. A honvédelmi minisztériumot Köhler altábornagy, a kulügyminisztériumot Khuen-Héderváry Sándor gróf, a kereskedelmi minisztériumot Kállay Miklós, a kultuszminisztériumot Petri Pál, a miniszterelnökséget bárciházi Bárczi István államtitkár képviselte. Résztvett még a tanácskozáson Szudy Elemér miniszteri tanácsos, a sajtóosztály vezetője is.

A minisztertanácson igen behatóan megbeszélést folytattak a kormány tagjai a mezőgazdasági termelés helyzetéről, kapcsolatban a gabonaárak nagymérvü csökkenésével és tárgyalták azokat a terveket, amelyek a gazdatársadalom felsegitésére vonatkoznak.

A minisztertanács elfogadta Mayer János előterjesztéseit.

Az utóbbi időben felmerült és a nyilvánosság előtt is pertraktált tervek, igy a gabonamonopólium, az árminimálás és a boletta árának felemelése nem szerepeltek az előterjesztések között. Ezek a megoldási formák nem a kormány részéről kerültek forgalomba s csupán találgatások és kombinációk szülöttei.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter bejelentette ezután, hogy sikerült végleges megállapodásra jutni a kisipari és középipari kölcsön ügyében. A megállapodás következtében 26 millió pengő áll azonnal a kisipar rendelkezésére hitel formájában.

Ennek az összegnek az egynegyed részét a középipar, háromnegyedrészét pedig a kisipar részére biztositották 7.5 százalékos kamatozás mellett.

A minisztertanács fél 3 órakor ért véget.

Bud János kereskedelmi miniszter Baribа való utazása előtt kijelentette, hogy a közmunkákat a legrövidebb időn belül ki fogják adni. A Magyar Vasmüvek és Gépgyárak Országos Egyesületének igazgatója, Kende Tódor ma megjelent Kállay Miklós kereskedelmi államtitkárnál s érdeklődött a közmunkák kiadása ügyében.

Ipari körökben az a gondolat merült fel, hogy összeirják mindazokat a közmunkákat, amelyeket az államnál, a fővárosnál és a városoknál tervbe vettek.

Vass József helyettes miniszterelnök a közmunkák bürokratikus akadályainak elháritása céljából főispáni és polgármesteri értekezletet hivott össze a jövő hét keddjére. Ezen a konferencián azzal a kérdéssel foglalkoznak: miképpen lehet az ország egész területére ugyszólván egyszerre megindítani a függőben levő közmunkákat. A Vass Józsefnél tartandó országos közmunkakonferencián a társminisztériumok képviselői is résztvesznek, hogy a szükséges kormányhatósági jóváhagyások még a konferencia tartama alatt megtehetők legyenek.

Vida László győzött a kerékpárosok országos turájának második napján

Hódmezővásárhely, szeptember 5.

A magyar versenyzők fényes diadalával végződött a Tour de Hongrie második napja. Mezőberény környékén Rusovszky összeesett, feladta a küzdelmet, Sarpar hajtókeréktörés, Zsák pedig villatörés miatt esett ki a küzdelemből. — Schmidtnek a kormánya mondta fel a szolgálatot, de ő inkább gyalogol a legközelebbi helységig, semhogy feladná a versenyt.

A mezőberényi frissitő állomás után az élcsoportból megszökik egy hét főnyi társaság, amely előnyét fokozatosan növeli és amikor megtudják, hogy csak kétpercnyire vannak a céltól, irdatlan tempóban elhuznak. Tikkasztó melegben, Békéscsaba és Orosháza nagy érdeklődése mellett Huszka és Neubauer brilliáns gyorsasággal viszik előre Hódmezővásárhelyre az élcsoportot és délután félkettőkor óriási érdeklődés mellett futnak be a hódmezővásárhelyi „Fekete sas" szálló előtti célba. Abból a finisből, amely a célig tartott, kerékhosszal Vida László került ki győztesként az olasz Piazza előtt, harmadik Huszka Dezső kerékpárhosszal, negyedik Neubauer, ötödik Fekete (Szeged), hatodik Peck (Postás), hetedik Bergamaschi (olasz). Ezt a héttagu társaságot tiz perc mulva követte egy második csoport, amelyhez csatlakozott a Mezőberény előtt tömlőszakadást szenvedett Nemes is és felzárkózott a második nyolc versenyző mellé. A második csoport finiséből az olasz Minasso került ki győztesként, mögötte végzett kilencedik helyen a nagyszerüen finiselő Nemes.

MEG KELL TEREMTENI A DEBRECENI RÁDIÓ LEADÓ ÁLLOMÁST

Hankiss és Milleker egyetemi professzorok hatalmas mozgalmat inditottak a második magyar rádió állomás felállitására

A magyar vidék kulturája friss lendületet adna a rádió müsor programmjának — Beszélgetés Hankiss Jánossal, az akció egyik irányitójával

(A Debreceni Ujság tudósitójától) Azok, akik felismerték már a szerephez oly ritkán jutó magyar vidék nagy elhivatottságát s tisztában vannak azzal, hogy az egyetemes magyarság és az általános magyar kultura érdekében mielőbb felszinre kell hozni a magyar provinciák szunnyadó és eltemetett értékeit, kincseit, mindig hálásan nézik azokat a nemes és nagyvonalu törekvéseket, amelyeket Debrecenben néhány kitünő társadalmi vezető férfiből álló alakulás folytat abban az irányban, hogy Debrecenben állitsák fel a második rádió adóállomást. Mintegy másfél évvel ezelőtt Milekker Rezső és Hankiss János egyetemi professzorok vetették fel először ezt az ötletet s azóta nemcsak, hogy lankadatlanul, meggyőző eszközökkel dolgoznak a nagy cél érdekében, hanem dokumentumokat is szolgáltattak az egész országnak, hogy a második rádió leadó felállitására Debrecen a legalkalmasabb hely. A Keletmagyarországi Rádió Társaságból már el is indult egy igen ötletes, egymagában is óriási kulturális jelentőséggel biró akció, a megafonközvetitések bevezetése, amely kezdeti stádiumában is bizonyságtételt nyujtott, vagy mondjuk, miniatür arányokban, de mégis meggyőzően dokumentálta, — hogy Debrecen alkalmas müsort tud produkálni egy hatalmas Studió számára is.

A Debreceni Ujság—Hajdufőld munkatársának alkalma volt a debreceni rádió leadó állomás kérdéséről beszélgetést folytatni *Hankiss* János dr. egyetemi ny. r. tanárral, aki, mint a debreceni kulturális élet minden vonatkozásában, itt is vezetőszerepet visz, agilitásával, széleskörü, európer tudásával és pompás inventiójával, ötleteivel egyik legkiválóbb munkása és vezetője a rádió leadó megszervezésére irányuló mozgalomnak.

Munkatársunk kérésére a beláthatatlan jelentőséggel biró akció multjáról beszélt először Hankiss professzor:

Decentralizáció alapján lehet elérni a rádió leadás tökéletesitését

— Ami a multat illeti, — mondotta — *Milekker* Rezső egyetemi professzor és én kezdtünk másfél évvel ezelőtt, amely arra irányult, hogy Debrecen rádió leadó állomást kapjon. Nem közvetitő, relé állomásról volt szó, hanem olyan leadóról, amely részben budapesti, részben önálló debreceni müsort hozna. Országos szempontból is fontosnak láttuk, hogy ezt a leadó állomást Debrecenben állitsák fel. Kölföldön ma már rájöttek, hogy egyetlen müsor nem elégiti ki a rádió közönségét. Lehetőleg minden tartománynak, mint Ausztriában, vagy mint minálunk, minden vidéknek lehet és van olyan mondanivalója az egész ország számára, amit szükséges is, hogy elmondjon. Másodszor, bizonyos az is, hogy a müsorok konkurrenciája egészséges hatással van az egész intézményre.

Mindig abból indultunk ki, hogy a budapesti müsorral meg lehet elégedve a publikum, azonban a legjobb müsor sem tud egyszerre kétfélét adni.

A budapesti rádió vezetősége már gondolt arra, hogy Budapesten csinál egyszerre két müsort, két leadót. Kétségtelen, hogy ez is jobb a semminél, de rosszabb annál, mintha a kormány programmjában is érvényesülni kezdő decentralizáció alapján oldanák meg a több müsor problemáját. Ezt az eszmét a város polgármestere is a legnagyobb erélyel tette a magáévá és a város is többször tett lépéseket az ügy érdekében. Előreláthato volt azonban, hogy az

eszmének érnie kell és kezdetben ellenállással fog találkozni.

A debreceni rádióállomás jelentősége

Magában Debrecenben is akadtak, akik kishitüen kétségbevonták, hogy itt lehetne országos érdekü müsort adni A nyilvánosság előtt is lefolyt egy hosszu és tanulságos vita, hogy mit lehetne közvetiteni Debrecenből. Végül is az eszmecseréből kidomborodott az a kettős megállapitás, — hogy Debrecenben is lehetne kifogástalan müsort adni s amellett ennek speciális alföldi müsornak kellene lenni. Egyébként minden ellenvetést megdönt az a tapasztalat, hogy mikor a leadó gondolata felmerült, kitünt az is, hogy a müsor számára az egész budapesti müvészgárda is rendelkezésre állana és örülne, ha itt is szerepelhetne. A rádióban most is sokszor szerepelnek vidékiek, akik nem kapnak utiköltségmegtérités. ebből a szempontból tehát itt sem lenne rosszabb a helyzet. Állitom azonban, hogy a müsort kilencven százalékban ki lehet állitani debreceni, nyiregyházi és környékbeli szereplőkből.

Debrecenben is kitünő müsort lehet összeállitani

Minden rádió müsor a következő kategóriákra osztható fel. Először: zene, másodszor előadások és szerkesztői üzenetek, harmadszor: szindarabok és dialogusok. A legfontosabb, hogy a közönség mindenféle összetételü rétege bőségesen el legyen látva zenével. Ebből a szempontból Debrecen határozottan kedvező helyzetben van. Hangversenyt épp ugy adhatunk, mint Budapest, hiszen minden nagy müvész, aki a fővárosban szerepel, le jön Debrecenbe is. Valószinü, hogy ezek müsorának bekapcsolása a rádióba nem lenne drágább, sőt talán olcsóbb lehetne, mint Budapesten.

Zenekari hangversenyt lehetne adni akár a Máv. filharmonikusokkal, akár vendégzenekarokkal. Könnyü zenére ott vannak az igen jó debreceni cigányzenekarok és senki sem vonja kétségbe, hogy Debrecenben is össze lehetne hozni egy olyan jó szalonzenekart, mint Budapesten. A debreceni zeneélet specláliásai, a cimbalom ötös és a magyar kamara zenetársaság már is szerepelnek a pesti Studióban és ezek itt olcsóbban léphetnének fel. Gramofon lemezek épp ugy rendelkezésünkre állanak, mint Budapestnek vagy akármelyik más adóállomásnak. Természetesen minden fontos budapesti zenei esemény közvetitésére lehet kapcsolni a pesti leadót.

Sok uj ötlet megvalósitására adna alkalmat egy másik rádió leadóállomás

Az ismeretterjesztő előadásokról nem beszélek, mert hiszen ezek a budapesti müsornak is achiles sarkát képezik s általában az ismeretterjesztő előadások átalakulóban vannak. Ehhez nem pénz kell, csak ötlet. Mesedélutánt itt lehet legjobbat rendezni, mert hiszen Benedek Elek debreceni iróban jelölte ki a maga legméltóbb utódát, Szondy György személyében.

Harmadszor hangjátékot, kisebb nagyobb szindarabot debreceni müvészekkel épp ugy lehetne előadni, mint budapestiekkel. Ma már bebizonyult, hogy a mikrofon előtti játszás nem mindig ugyanazokat a müvészeket jelöli ki nagyoknak, mint a szinpad. Egész különleges müvészgárdát kell nevelni erre a célra és hiszem, hogy a sztárok hiánya nem káros, hanem hasznos lesz a debreceni rádió szempontjából. Itt is van egy csomó uj ötletünk, amelyeknek megvalósitására egy második rádió igen jó alkalmat adna.

Detektoros készülék is elegendő lenne a vételhez

Anyagi szempontból ez a leadó is nagyon kifizetné magát, mert lehetővé tenné, hogy az egész Alföld és Keletmagyarország olcsó géppel vehesse nemcsak a debreceni, hanem a pesti müsort is. Legnagyobb jelentősége nemzeti szempontból lenne a második leadónak, mert hiszen az egész megszállott területen élő magyarság detektoros készülékkel hallgathatná a debreceni és budapesti leadást. Ilyen szempontból megközelitőleg sines még egy olyan jó hely, mint Debrecen.

Meg vagyok győződve arról, hogy ez az eszme meg fog érni és a budapesti Studiónak igazán kiváló, erősen magyar érzésü vezetői is mindent el fognak követni, hogy a debreceni leadóállomás felállitása elől minden akadály elhárittassék. Hogy Debrecen város szempontjából mit jelent az a körülmény, hogy szavát mindenkor hallathatja és gondolkodását uralkodóvá teheti egész Keletmagyarországon, arról beszélni is felesleges. A debreceni iparosok, kereskedők, szintén kézzelfogható eredményét látnák a rádióállomásnak.

Tervek az anyagi eszközök megteremtésére

Ennek az eszmének támogatásában és kiérlelésében igen nagyjelentőségü a Keletmagyarországi Rádió Társaság megafonos előadássorozata, mert ha itt a debreceni leadó programmját még távolról sem lehet megvalósitani, izelitőt lehet adni abból, amit majd a debreceni Studió nyujthatna. Meg kell jegyezni, hogy a kezdet nehéz és a Rádió Társaságnak nem áll rendelkezésére pénz s eszközei sem azok, mint egy leadó állomáséi lehetnek. Igy is megpróbáljuk azonban egy gyermekdélután rendezését, amelyen debreceni gyermekkórus és esetleg egy gyermekszindarab fog szerepelni.

A másik terv egy felnőttek számára szóló müsor összeállitása, melynek keretében zenét, ismeretterjesztő előadást és szépirodalmat is fognak adni. Az ismeretterjesztő előadás dr. Csürös Ferenc tanácsnok életrevaló javaslata alapján egy kis debreceni kalauz lesz, amely elmondja az itteni publikumnak, hogy mi látnivaló van Debrecenben egy-egy középületre, utcára stb.-re vonatkozólag. A szépirodalmi számokra a Rádió Társaság rövidlejáratu pályázatot irt ki, amelynek jutalma az lesz, hogy a nyertes debreceni iró munkáját fogja először közvetiteni a megafon. Addig is, elárulhatom, hogy 8—10 perces drámai hatásu, eredeti ötletü novella, vagy dramolett kerül előadásra. Emellett megszólal a „Mit üzen a Rádió" debreceni kiadása is, természetesen a debrecenieket érdeklő problémákra adva rövid feleleteket. Lesznek hirdetések is, de ezeket természetesen csak eredeti, mulatságos szöveggel közvetitik. Azonkivül adunk majd hireket is, de természetesen ugy, hogy a napilapoknak ne csináljunk konkurrenciát, inkább csak a közönség figyelmét felhivjuk a másnapi ujságok tartalmára. Hogy mindez az őszi szezonban sikerül-e, az attól függ, hogy lesz-e a Társaságnak elegendő pénze a megvalósitásra.

Milleker professzor a zenei nevelés előmozditásáért

A debreceni megafon hetenként háromszor fog programmot közvetiteni. Nagyjelentőségü Milleker professzornak a zenei nevelésre vonatkozó ötlete, amely szerda vagy pénteki napon rövid operát is adnak, amelyet koncerténsz előzne meg, éspedig ugy, hogy ez pótolja a láthatatlan szinpadot. Igy nemcsak kivonatot, hanem teljes zenedrámát kaphatna a publikum. A hét egy másik napján fokozatosan adnának komoly zenét, kamara-muzsikát s mihamar sor kerül arra is, hogy debreceni müvészek váltsák fel a gramofon lemezt. Ilyen szempontból a müsor rendezője készséggel fogad a közönség köréből is bármely a rádió leadásokra vonatkozó eredeti, használható ötletet. A Rádió Társaság a városhoz is folyamodott segélyért és tudomásom szerint a város vezetői is szivesen támogatják ezt a hasznos és kulturális alapvető munkát.

* *

Eddig tart az érdekes nyilatkozat, amelyre ugy hisszük méltán felfigyelhet a kulturát értékelni tudó debreceni közönség minden rétege. Néhány lelkes, hozzáértő ember, agilitása, önzetlensége már is olyan eredményeket ért el, amelyek nagyon jól hasznosithatók lesznek a jövőben. S ha ezt a munkát támogatja a város, a publikum és Debrecen lakosságának minden rétege, akkor talán nem sokára elkövetkezik az idő, mikor nem az uj Studió acéltornyából elhangzik az első konferansz:

Halló itt Rádió Debrecen!

Marschalkó Lajos.

— **A Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának** tanácsadó irodája (József kir. herceg-utca 16., bejárat a kapu alatt) **a nyári hónapok alatt is** minden hétköznapra eső szerdán és szombaton délután 6—7 óra között tanácsadás vagy utbaigazitás céljára szegénysorsu ker. felek részére dijtalanul rendelkezésre áll.

— **Budapesten, a Központi Szállodát,** (Centrál) melyet **Pallai Miksa** a Grand Hotel Esplanade, István király, Deák Ferenc szállodák volt tulajdonosa vett át, lapunk olvasóinak melegen ajánljuk. A polgári családoknak ez az egyik legismertebb fővárosi otthona, alig 2 percnyire a Keleti pályaudvartól, ujonnan berendezve, gőzfütéssel, hideg-meleg vizzel, telefonnal, rádióval várja a vidéki és külföldi vendégeit. A főváros idegenforgalmának nagy nyeresége az uj vezetés alatt álló szálloda, melyben a polgári árak mellett már 5 pengőtől kezdve kaphatók szobák.

— **„Helen Society."** Daán Ilona megjött nyaralásából és ujra megkezdte a tanitást. Angol, francia nyelvre vállal tanitványokat, ugyszintén énekre. Hangot a legelső mesterek módszerével képez, tökéltes lélegzet-technikát és hibátlan hangvételt tanit. Próbaének ingyen. Jelentkezés naponta délután 2—6-ig. Fordit angolból, franciából, németből. Piac-utca 40., I. emelet.

Buday Gyula

Mint őszinte részvéttel értesülünk, Debrecen uri magyar társadalmának egy, a legszélesebb körökben nagyrabecsült és tisztelt tekintélyes tagja bölsei Buday Gyula meghalt. A debreceni ügyvédi kar dovenjét vesztette el benne, mert Buday Gyula több mint félszázadon keresztül látta el hivatását példaadó gondossággal, lelkiismeretességgel és a bolog magyar táblabirói korszakra emlékeztető uri stilussal. — Szellemi frissességét mags kora dacára mindig megőrizte s bár az utolsó években prakszist nem folytatott, mint kirendelt közvéd, igazi példája volt a kötelességtudásnak. A debreceni Casino egyik legnemesebb uri tagját gyászolja elhunytával s e gyászban osztoznak nagyszámu barátai és tisztelői.

Halálával sulyos csapás érte a kiterjedt elökelő rokonságot, fiát Buday Győző nyugalmazott századost, vejeit, dr. Rásó Sándor és dr. Gévay Béla ügyvédeket és gyermekeit. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a római katholikus temető kápolnájából.

Szerdán utazik el Debrecenből S. Andor grafológus

S. Andor grafológus, aki már huzamosabb idő óta tartózkodik Debrecenben és a Debreceni Ujság-Hajdufőld révén száz és száz érdeklődőnek mondott a jövőre nézve utbaigazitásokat és elemezte nagy szakértelemmel és csodálatos megfigyeléssel irásaikat, már csak néhány napig marad Debrecenben, mert a vidék sürgető hivására szerdán hajnalban kénytelen elutazni.

A kiváló grafológus debreceni szereplése a nagyközönség körében a legteljesebb elismerést és a csodálatos tehetség iránt őszinte bámulatot érdemelt ki. Ettől függetlenül tény az, hogy az ország több bünügyi hatósága, igy a törvényszékek és ügyészségek is több alkalommal igénybevették tudását, amelynek révén nem egy komplikált ügyben játszott szinte perdöntő fontosságu szerepet az ő irásfejtése.

Annál iskább feáilalia most a közönség rövides távozását. Mindamellett S. Andor mégsem hagyja cserben Debrecen közönségét, a mely eddig olyan nagy és őszinte bizalommal fordult hozzá. A Debreceni Ujság-Hajdufőld és S. Andor grafológus között ugyanis a legutolsó napokban megállapodás jött létre, amely szerint S. Andor kedd estig, minden nap reggel 8 órától este 8 óráig továbbra is fogad a Kossuth utca 26. szám alatt, de még ezután is a legnagyobb készséggel áll a közönség rendelkezésére, a mennyiben az iráselemzést kérők leveleikben mellékelik hat példányban a Debreceni Ujság-Hajdufőldben naponta közölt grafológiai szelvényt. Keddtől kezdve azonban már nem minden nap, hanem hetenként egyszer jelenik meg S. Andor iráselemzései a Debreceni Ujság Hajdufőldben.

Itt emlitjük meg még, hogy S. Andor mielőtt eltávozna Debrecenből, a keddi napon az itteni szegénynek érdekében jelentős, nagy dolgot rendez, amelyet azonban csak kedd reggeli számunkban fog elárulni. S. Andor szerdán hajnalban Hajduböszörménybe utazik, onnan pedig néhány napi tartózkodás után Budapestre, majd még az ősz folyamán Bécsbe megy az ottani központi biróság meghivására.

Terjessze a Debreceni Ujságot

A Debreceni Gazdasági Egyesület rendkivüli közgyülése

A Debreceni Gazdasági Egyesület az időszerü és sürgős mezőgazdasági kérdések tárgyalása végett vasárnap, szeptember 7-én délelőtt fél 11 órakor az egyesület hivatalos helyiségében rndkivüli közgyülést tart. A közgyülés tárgysorozatán szerepelnek a fagykár- és hizlalási hitel ügye, terményértékesités, adóügyek, vám- és vasuti tarifakérdés.

A közgyülés határozatait az elnökség a legrövidebb időn belül a kormányhatóságokhoz fogja juttatni s hasonló állásfoglalásra fogja felkérni a Tiszántul összes gazdaszervezeteit.

Megnyilt a városi népfürdő

A városi Népfürdő szept. 4-én megnyilt a Bocskay-téri Népházban, a Népjóléti Hivatal kezelésében. Nyitva van férfiak részére hétfőn és pénteken délelőtt 8-tól 12-ig, délután 2 órától 6-ig, valamint szerdán és vasárnap délelőtt 8-tól 12-ig.

Nők számára pedig kedden, csütörtökön, szombaton délelőtt 8-tól 12-ig és délután 2-től 6-ig.

génybevételi árak szappannal és lepedőhasználattal együtt: kádfürdő 40 fillér, zuhanyfürdő 20 fillér.

Községélyben részesülők a fürdőt ugyanezekkel együtt ingyen kapják.

Az Uj Barázda nagy pályázatának jutalmazottjai

Az egész országban nagy érdeklődést váltott ki a gazdaközönség körében az Uj Barázda szerkesztőségének tiz országos fontosságu kérdésből álló pályázata, amelyet az év tavaszán tett közzé. Ez a pályázat hozzásegitette a gazdaközönséget ahoz, hogy országos fontosságu kérdésekben személyesen és közvetlenül nyilvánithassa a maga egyéni véleményét. A pályázatnak ezt az érdekes lehetőségét a gazdák fel is ismerték, amennyiben nagy számmal küldték be pályázataikat az Uj Barázda szerkesztőségéhez. A legjobb pályázatok jutalmazására az Uj Barázda csaknem négyszáz jutalmat tüzött ki és a legjobb pályázók nevét, valamint a jutalmak odaitélését augusztus 17-iki számában közölte.

Értesülésünk szerint az Uj Barázdának nem ez volt az egyetlen ilyen akciója, hanem a közeljövőben ismét fontos pályázatot ir ki, hogy a vidéki közönség kivánságai és véleménye a továbbiakban is kifejezésre jusson. A következő pályázaton ismét értékes jutalmakat tüz ki az Uj Barázda, ezzel is bizonyitván, hogy nemcsak jól szerkesztett lapról értesült, friss és érdekes tartalmu lappal, hanem erkölcsi és anyagi téren egyaránt állhatatkész módon segitségére van előfizetőinek. Megemlitjük, hogy most van a legalkalmasabb ideje az Uj Barázdára való előfizetésnek, minden gazdának érdeke, hogy a budapesti napilapok közül az Uj Barázdát megrendelje. Levelezőlap kérésre az Uj Barázda kiadóhivatala (Budapest, VIII. József körut 9.) szivesen és teljesen ingyen küld mutatványszámot.

Hajduvármegye területén is voltak olyan szerencsés pályázók, akiknek pályázata elfogadásra talált az Uj Barázda birálóbizottsága előtt. Ezeknek a pályamunkáknak a beküldött megfelelő jutalomban is részesitette az Uj Barázda. Hajdu vármegye területén lévő jutalmazottak névsorát az alábbiakban közöljük:

Ifj. Szilágyi József Kaba, egykerekü amerikai kézikapa; Varga Lajos Debrecen, egy utazó bőrönd, Kemeczei Sándor Hajdunánás, fél kg. Üstökös börtisztitó; Szabó László Püspökladány, fél kg. Üstökös börtisztito, Silligla József Földes, Kühne-féle AP 5. jegyü eke, Borbély Gábor Hajduszoboszló, 1 csomag Porzol; Botos Péter Hajduböszörmény, 1 csomag Porzol; Osváth Géza Nagyléta egy kerekü amerikai kézikapa.

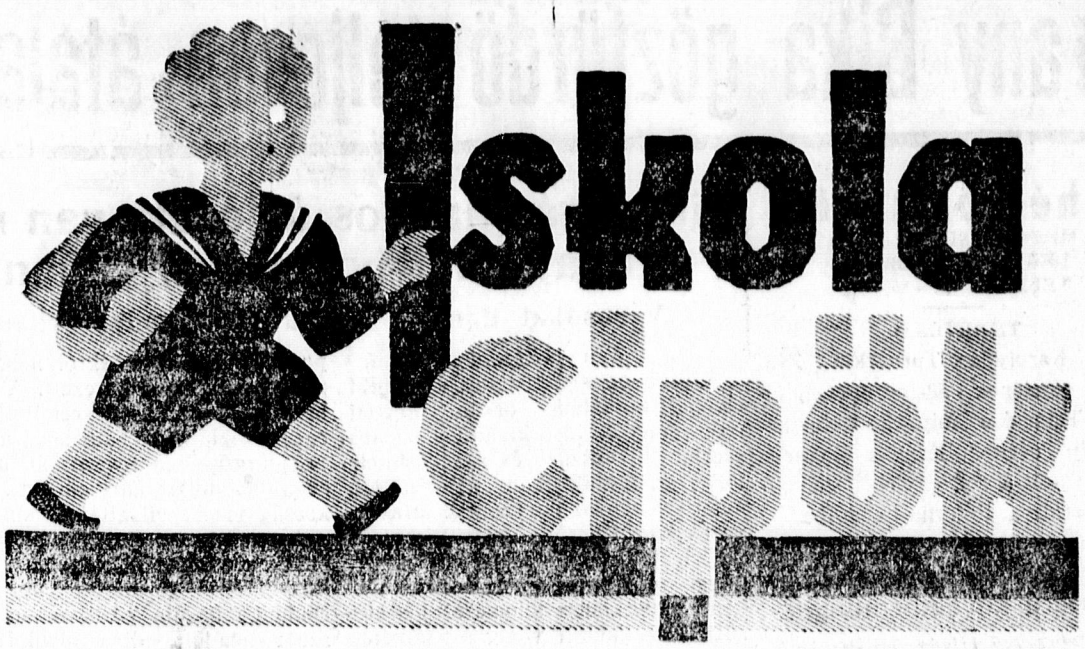

Iskolacipők a legerősebb strapára

26--27 sz. P 9·50 | 28--30 sz. P 12·-- | 31--33. sz. P 14·50

34--36 sz. P 17·-- | 37--39-ig P 19·50

Minden pár iskolacipőhöz egy tolltartó ajándék.

Barna szinben 2 pengővel több.

Del-Ka

Piac-utca 16. szám. (Alföldi Takarék.

Augusztusban közel 500 bünügyben tettek feljelentést a debreceni rendőrségen

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Ságy Lajos rendőrfotanácsos, a debreceni kapitányság vezetőjének jelentése szerint augusztus hónapban a bünügyi osztályhoz 658 ügydarab érkezett, ebből 471 a helyi keletkezésü bünügy.

A rendőri büntetőbirósághoz érkezett 527 feljelentés, ezek közül 299 csekélyebb jelentőségü kihágás.

Augusztusban 59 előállitás történt, köztük 2 fiatalkoru volt, az előállitott 35 nő közül pedig 12 beteg.

Augusztusban 19 gyülést jelentettek be, melyek mind megtarthatók voltak.

A munkásság szeptember elsején megtartotta ugynevezett sétáját. Közbiztonságellenes cselekmény nem történt, az üzletek nyitva voltak, a közlekedés, a forgalom meg sem akadt. Körülbelül 1500 munkás sétált. Hatósági beavatkozásra szükség nem volt.

Testnevelési szakfelügyeletet szervezett a kultuszminisztérium

Megjelent a szakfelügyeletről szóló miniszteri rendelet

Budapest, szeptember 5.

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter a testnevelés szinvonalának emelésére és eredményességének fokozására testnevelési szakfelügyeletet szervezett, amely az általános tanügyi felügyelet kiegészitésére szolgál. A szakfelügyeletet a kinevezett testnevelési szakfelügyelők fogják ellátni. Ilyen szakfelügyelőkké csak 15 évi szolgálattal biró okleveles testnevelő tanárok nevezhetők ki. Ideiglenes testnevelési szakfelügyelői megbizást azonban más szakember is kaphat.

A testnevelési szakfelügyelők a kultuszminiszterium testnevelési ügyosztálya körébe tartoznak. A szakfelügyelők főfeladata és kötelességei a következők:

1. Ellenőrzik a vallás- és közoktatásügyi miniszter által kiadott a testnevelésre vonatkozó rendeleteknek, tanterveknek és utasitásoknak a végrehajtását.

2. Figyelemmel kisérik az iskolai testnevelés fejlődését. Mintaórákat tartanak.

3. Az iskolai testnevelés egységes irányitása érdekében a kinevezett testnevelési szakfelügyelők kötelesek a Testnevelési Főiskolán legalább heti négy órát a gyakorlati tárgyak tanitásánál hospitálni.

A miniszter rendeletének utasitása nyomatékosan rámutat arra, hogy a szakfelügyelet csak abban az esetben lesz eredményes, ha a felügyelők előre megállapitott munkaterv alapján dolgoznak. A szakfelügyelő látogatásai alkalmával szerezzen tájékozódást a testnevelési tanár egyéniségéről, szaktudásáról, módszeres eljárásáról és arról, hogy tudatossá tudja-e tenni a testnevelés célját és hasznát a tanulók előtt. A szakfelügyelő főgondja legyen az is, hogy meg vannak-e az eredményes testnevelés külső feltételei is: tornaterem, udvar, játszótér, sporttelep, torna- és sportfelszerelés stb.

A testnevelési szakfelügyelő kötelessége az is, hogy a játék és sportköri órákat, a nemzetvédelmi gyakorlatokat látogassa és állandóan tájékozódjék a cserkészet, a vivás és az iskolai kirándulások ügye iránt is.

A kulutszminiszter legujabb rendeletével azt reméli, hogy végre bevonul az iskolába a rendszeres és tudatos „egészségre" való nevelés.

A Singer varrógépek mégis a legjobbak!

Arany Bika gőzfürdö teljesen átalakitva megnyilt!

Fehértói Dániel
TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11—85. SZ.

TEMETÉSEI

Kiss Károlyné Turuczkai Zsuzsánna életének 52-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 6-án délelőtt 10 órakor lesz a Péterfia temetőházától a ref. egyház szertartása szerint a Péterfia-temetőbe.

Egy bicikli spekuláció szomoru következményei

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Az utóbbi évek folyamán, amikor a hitelben való vásárlás igen nagy mértékben elharapódzott, csak napirenden vannak az ebből származó csalási és különösen sikkasztási bünügyek. A vevő ugyanis meggondolatlanul aláirja a szerződést és néhány nap mulva zálogba teszi a megvett tárgyat, anélkül, hogy később is törlesztene valamennyit. Különösen gyakori eset az ilyen a biciklivásárlásoknál. Nemrégiben a debreceni törvényszéken dr. Tokay Gyula egyesbiró tárgyalt egy ilyen ügyet.

Ifju Szatmári István és Szatmári Sándor unokatestvérek voltak a vádlottak. Két évvel ezelőtt az Alföldi müszaki kereskedelmi vállalattól hitelben megvásároltak egy 255 pengő értékü kerékpárt. A szerződést tulajdonjog fenntartás mellett kötötték meg s fizettek is azonnal 24 pengőt. Azonban a kerékpár alig volt náluk négy napig, azt elzálogositották 70 pengőért. Ezért a pénzért megvásároltak egy lovat azzal a tervvel, hogy a lóval majd fuvarozni fognak s a begyült fuvardijjal kifizetik a bicikli vételárát és kiváltják a zálogházból is. Ilyenformán majd megmarad a bicikli, meg a ló is, tehát két legyet ütnek egy csapásra.

A terv nagyon kedvezőnek látszott, de nem volt kivihető. A cégnek ugyanis hamarosan tudomására jutott, hogy a bicikli a zálogházban van, holott a szerződés szerint az mindaddig az eladó cég tulajdonát képezi, amig a vételár teljes összegében ki nincsen fizetve. Feljelentette tehát a két Szatmárit sikkasztás miatt s a debreceni törvényszék ifju Szatmári Istvánt 15 napi, Szatmári Sándort pedig egy hónapi fogházbüntetésre itélte. A debreceni tábla Várady-tanácsa a pénteken tartott tárgyaláson a törvényszék itéletét helybenhagyta.

Kilencszáz halálos áldozata van már a nyugatindiai borzalmas ciklonnak

Városokat döntött romba a rettenetes orkán

Newyork, szeptember 5.

A sandomingói köztársaság fölött elvonult borzalmas orkán halottjainak száma az első hivatalos jelentés szerint nyolcszáz és a sebesültek többezer. Csütörtökön délután egy amerikai repülőgép szállott le a főváros közelében és onnan visszatérve jelentette a pilóta, hogy San Domingo romhalmaz. Az orkán óránkénti kétszázhusz kilométeres sebességgel száguldott végig a szigeten, majd Havanna és a Bahama szigetek felé vette irányát. A newyorki lapok attól tartanak, hogy a rettenetes vihar Kubán keresztül a floridai partvidékre is eljut.

A portoricoi Vörös Kereszt vezetőjét San Domingóba rendelték, hogy vegye át a segélyakció megszervezését. Rengeteg hajléktalant kell fedél alá juttatni. Eleséget és orvosságot kell vinni a pusztulás szinhelyére. *A hajléktalanok számát legalább huszezerre becsülik.*

San Domingo külvárosaiban egyetlen ház sem maradt épen. Egyelőre még csak San Domingo fővárosából vannak megbizható hirek az orkán pusztitásáról, a vidékről még semmi jelentés nem érkezett. A vasuti, táviró- és telefonösszeköttetés az egész köztársaságban megszakadt.

A forgószél a fővárosban mintegy 15 millió dollár kárt okozott. A lakosság viz és világitás nélkül van.

Az első szemtanu egy amerikai repülő, aki gépével a szigeten kikötött, szikratávirón jelentette, hogy San Domingo házainak háromnegyedrésze rombadőlt, de a többi is olyan erősen megrongálódott, hogy lakhatatlan és igy a város egész lakossága hajléktalan. Minthogy a szélvihar a villamossági müveket is megrongálta, a város világitás nélkül maradt és a romok eltakaritásának munkáját sötétben kell végezni. A városban ostromállapotot hirdettek ki, mert a romok közt fosztogatnak.

Az Egyesült-Államokból hajókkal és repülőgépekkel megindult a segélyakció.

Az amerikai repülő jelentése szerint San Domingo valamennyi európai lakosa sértetlen, a követségi épületek azonban sulvosan megrongálódtak.

Együtt borozgattak a pincében, azután megleste és orvul leszurta barátját egy napszámos

A véreng: ő legényt nyolc hónapi fogházra itélték

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Igen érdekes bünügyet tárgyalt pénteken délelőtt a debreceni itélőtáblán Várady Sándor tanácselnök büntetőtanácsa. Tarr Imre sajóbábai napszámost a miskolci törvényszék sulyos testisértés büntette miatt 8 hónapi börtönbüntetésre itélte.

Tarr Imre, — amint az iratok ismertetéséből megállapitható, — 1930 januar 13-án este néhany cimborajával borozgatott az ismerős szőlőbirtokosok pincéjében. Már egészen éjszaka volt, amikor Tarr Imre egy Benes Lajos nevü barátjával Vadnai József ismerősük pincéjét látogattak meg. Itt egy ideig békésen fogyasztották a lopóval felszivott bort, később azonban rendkivül heves szóváltás támadt Tarr és Vadnai között. Benez Lajos és még egy jelenlevő ismerős csendesiteni akarta őket, de eredménytelnül. A szóvita mindjobban eldurvult s Tarr egyszerre csak felugrott a helyéről és nagy káromkodások között kirohant a pincéből.

Vadnai és Benes Lajos körülbelül egy félóráig a pincében maradtak még, ahol megtárgyalták a lopó mellett az eseményeket. Végül ugy éjfél tájban Vadnai is kijelentette, hogy vissza kell ereszteni a bort a hordóba, mert ő már nem iszik többet. Benes Lajos igy is tett s ezalatt Vadnai felérkezett a pince elé. Alig lépett ki az ajtón a szabadba s a következő pillanatban a már fél óra óta lesben álló Tarr Imre elöugrott rejtekhelyéről és hatalmas késsel a kezében Vadnaira vetette magát. A kést teljes erejével Vadnai fejébe szurta ugy, hogy — mint később az orvosi vizsgálat is megállapitotta — a kés hegye jódarabon beletört Vadnai koponyájába. A megtámadott ember a hatalmas szurás következtében összerogyott, de Tarr még ekkor sem hagyott fel a támadással és a kés fokával óriási ütést mért Vadnaira. Amikor pedig az áldozata már a földön fetrengett, bősz dühében rátult a mellére és ismét szurkálni, ütlegelni akarta. Az volt a szerencse, hogy a dulakodás zajára Benes Lajos is felsietett a pincéből és Tarr Imrét lerántotta az eszméletlenül fekvő Vadnairól.

Tarr Imre ekkor jobbnak látta kereket oldani, de menetközben még visszakiálltott: „Aki legény a taipán, az jöjjön utánam!" Benes Lajos legény volt a taipán, nem azért, mintha üldözőbe vette volna Tarrt, hanem mert humánus érzésére hallgatva, ápolás alá vette a rendkivül sulyosan, sőt életveszélyesen megsérült Vadnait, akinek a vérzését igyekezett elállitani. Az ő hirtelen segitsége nagyban előmozditotta, hogy Vadnait sikerült az életnek megmenteni. Tarr csakhamar csendőrkézre került, majd a miskolci törvényszék itélkezett felette. A vádlott azzal védekezett a főtárgyaláson, hogy önvédelemből támadt Vadnaira, aki ráugrott és meg akarta szurni. Ezt a védekezését azonban teljes mértékben megcáfolta Benes Lajosnak, valamint a sértett Vadnai Józsefnek eskü alatt tett vallomása, amely minden tekintetben igazolta a vádszerinti cselekmény elkövetését. A törvényszék nyolchónapi börtönbüntetésre itélte Tarr Imrét, aki felmentés céljából felebbezett, de a debreceni tábla az elsőfoku itéletet pénteken délelőtt indokaival együtt jogerősen helybenhagyta

LÁZADÁS EGY NÉMET JAVITÓINTÉZETBEN

Königsberg, szeptember 4.

A heilsbergi St. Raphael-Javitóintézetben szerdán délután lázadás tört ki. Egy huszonegy éves fiatalember, akinek már csak néhány hete volt látra a javitóintézetben, felbujtotta a mühelyben dolgozó növendékeket, hogy lépjenek sztrájkba. Mint egy hatvan suhanc abba is hagyta a munkát és nagy lármával kommunista dalokat kezdett énekelni. A javitóintézet őrei tehetetlenek voltak a dühöngő suhancokkal szemben, ugyhogy az igazgató rendőrséget volt kénytelen segitségül hivni. A rendőrök lefogták a lázadók huszonegyéves vezérét és elindultak vele a börtönbe. A fiatalember közben kiragadta magát a rendőrök karjai közül és szökni próbált. Az egyik rendőr többször utána kiáltott, hogy álljon meg, majd a harmadik hiábavaló felszólitás után rálőtt. A golyó a szökevény hátgerincébe furódott és azonnali halált okozott. A javitóintézetben közben helyreállott a rend.

Irógép
teljesen kifogástalan, strapabiró, „Ideál" márka
eladó.
esetleg bérbe kiadó hosszabb időre. Érdeklődni a Debreceni Ujság kiadóhivatalában lehet.

Intézeti ruhaszövetek, csikos bluzkelmék, matracok, paplanok, flanell takarók a megszokott olcsó árban
Petriknél,
Szent Anna-utca 5. sz.
Női, férfi és gyermekharisnyák, vásznak és asztalnemüek nagy választékban
A cord bársony ujdonságok megérkeztek.
Jóminőség! Nagy választék! Szolid ár!

— TANKÖNYV KÖTÉSEK szolid és erős kivitelben, a legolcsóbb áron. József kir. herceg-utca 16. (az udvarban.)

Épület és butor-vasalások, fournérok
Bészler Lajosnál,
Széchenyi-utca 2. sz.

A fenyegető tifuszjárványt csak a közkórház fertőző osztályának sürgős megnyitásával lehet megakadályozni

A beutalt tifuszosokat nem tudják a klinikán elhelyezni — Főorvosi jelentés Debrecen közegészségügyi helyzetének romlásáról

(A D. U. tudósitójától.) Debrecen város közigazgatási bizottsága pénteken délután 4 órakor dr. Vargha Emil h. főorvos terjesznöklete alatt ülést tartott, amelyen dr. Vargha Eml h. főorvos terjesztette elő a város közegészségügyi viszonyairól szóló jelentését:

— Augusztusban Debrecen város közegészségügye rosszabbodott. — Népmozgalmi tekintetben a juliusi arányokhoz nagy visszaesés állott elő, mert a juliusi 8.73 szaporodási arányszám 3.13-ra esett le. Bár a születések abszolutszáma csaknem elérte a mult havit, a halálozás számának rég tapasztalt növekedése hozta létre ezt az eredményt. Összes születések száma 252, az összes halálozások száma 225-öt tett ki, a szaporodás 27 volt összesen. Halvaszületés 22, vetélés 53 volt. Ezek a statisztikák azonban nem tükrözik viszsza hiven Debrecen város közegészségügyének képét, mert *nagyon rontja a klinikák s egyéb gyógyintézetekben elhalt vidéki betegek halálozásainak számát.* Ebben a hónapban is 39 vidéki halt meg a debreceni gyógyintézetekben, amely számnak legnagyobb része a születés rovására esik. Tulajdonképen helyes képet csak akkor nyerhetnénk, ha a vidéken elhalt debreceni lakosok számadatait is ismernénk, mert ebből tudnánk meg pontosan, hogy mégis mennyi debreceni ember halt meg havonta. Hivatalosan azonban ezeket az adatokat nem érvényesithetjük, mivel csak az itt anyakönyvezett halálozási adatok az irányadók. Jólesően kell azonban arra gondolnunk, hogy Debrecenen kivül nem halván meg annyi, mint amennyi vidéki Debrecenben, a születési arányszám mindig jobb, mint az előírt kiszámitás szerint nyujtott eredmény.

Több mint száz ragályos betegség egy hónap alatt

— Fertőző megbetegedés augusztusban 103 volt, ugyanannyi, mint juliusban, csak az elosztása változott. A hasihagymáz, meg a roncsoló toroklob emelkedőben volt. Hasihagymáz juliusban 5, augusztusban 29 volt, roncsoló toroklob juliusban 15, augusztusban 27.

— Hevenyfertőző megbetegedés augusztus havában: roncsoló toroklob 27, 4 halálozással: vörheny 18, kanyaró 5, szamárhurut 15, 1 halálozással: bárányhimlő 2, hasihagymáz 29, 2 halálozással: vérhas 1, járványos fültömirigylob 2, gyermekágyi láz 4, 2 halálozással.

— A tifusznak ujból való előretörése azt sejteti, hogy a tavalyi méretek mögött nem fog elmaradni, már pedig a tavalyi tifuszjárvány 80 százalékkal multa felül az előző évek átlagát. Ezt az is igazolja, hogy szeptember 1-ig 80 tifuszesetünk volt, mig tavaly 77.

Védekezni kell a tifuszveszedelem ellen

— Tavaly fel voltunk készülve a tifusz szeptember, október s novemberi hullámainak felfogására, mert a klinikán ha nem is elegendő, de mégis valamennyi ágyat tudtak juttatni Debrecen számára, októberben pedig sürgetésemre beállitottuk a régi közkórházban a járványkórházat. — Augusztus 25-én megtekintvén személyesen a közkórházat s az egyetem klinikai férőhelyeit, szomoruan kellett megállapitanom, hogy a közkórház berendezési munkálatai nem haladtak annyira előre, hogy az szeptemberben megnyitható legyen, a belklinika épülete pedig átalakitás alatt van s 36 férőhely vonatott ki a forgalom köréből, amiből csak egy 18 ágyas kórtermet nyitottak meg szeptember 1-én. Ez az állapot nem maradhat igy. Nem várhatjuk enynyire készületlenül a közelgő járványt. Már is naponta kapom tiszti orvosaimtól a jelentéseket, hogy a beutalt tifuszosok számára nincs hely.

— A tifusz tovaterjedésének legfőbb utja a kontakt fertőzés. Ez hinti szét az egész városban a tifuszt, még oda is, ahol — mint a belvárosban — egészséges vizet szolgáltató ivóviz s zárt csatornarendszer van. Minden tifuszeset, hol az szigoruan el nem különithető, okvetlenül kórházi kezelésre utalandó be, mert jelen helyzetünkben el lehetünk készükre az ez évi megbetegedések számából következtetve, kórházi elhelyezés hiján a kontakt fertőzés utján egy nagyméretü helyi járvány képében robbanhat ki. Nem nélkülözhetjük tehát a közkórház fertőző pavillonjának legsürgősebb megnyitását, melyre vonatkozó kérésünket már most szeptember első napjaiban szorgalmaznunk kell a népjóléti miniszteriumtól, mert ellenkező esetben abban a helyzetben leszünk, hogy a klinika kevés férőhelyét lefoglalja a vidék, Debrecen számára pedig nem lesz még hely a közkórházi munkálatok jelenlegi folytatása mellett.

— A nevezetesebb halálokok közül volt: hevenyfertőző betegség 9, gümőkór 17, rák 15, görcsök 5, béllhurut 34, erőszakos halál 9, öngyilkosság 3. Amint látjuk, a béllhurut a mult hónapban 34 esettel, 14.6 százalékkal grasszált. Ennek oka a nyári melegen, légyinvázión s gyümölcsélvezettel való visszaélésen kivül népünk tudatlansága, elmaradottsága s minden felvilágositó törekvésekkel szemben tanusitott makacssága, amit nem ment a gazdasági viszonyokra, a szegénységre való hivatkozás, — mert hisz télen nagyobb szegénység van, mégis alig van gyermekbélhurut halál.

Gyógyintézetekben kezeltek közül meghalt 64 helybeli és 39 vidéki. — összesen 103.

Megdöbbentő állapotok a Meszena-utcai tüdőbeteggondozóban

A tiszti főorvosi jelentéshez elsőnek *Brunner* Lajos orvos szólt hozzá, aki egy hozzá irott levél alapján szóvátette azokat a kétségbeejtő állapotokat, amelyek a Meszena-utcai városi tüdőbeteggondozóban uralkodnak. A tüdőbeteggondozót a lehető legrosszabb helyre tették. A Meszena-utcán óriási por van. A tömegesen összegyülő betegek itt köpeteikkel megfertőzik a port, amely azután beszáll az emberek tüdejébe és a lakásokba. A rendelő helyisége rozoga, öcska, falusias kinézésü épület. Az intézmény egyenesen megcsufolása minden, a közegészségügyről hirdetett elvnek. A kis viskó vakolata hullik. Sehol egy felirás uincsen, ami tájékoztassa az embert. — Az udvaron istállók vannak elhelyezve. A butorok kétes tisztaságuak. Egyszóval egyáltalán nem európai állapotok uralkodnak a Meszena-utcán. Kéri a közigazgatási bizottságot, hogy ezeknek az állapotoknak megváltoztatására sürgősen intézkedjék.

A tifusz elleni küzdelem

Bögel József dr. tb. főorvos a jelentésnek a tifuszra vonatkozó részével foglalkozott. A tbc elleni küzdelemben az az első feladat, hogy az Auguszta-szanatóriumot visszaadják eredeti rendeltetésének, a szegény néposztályoknak. Debrecen városnak erkölcsi kötelessége, hogy ezen a téren mindent elkövessen.

A tifusz terjedésének okai között emlitette a jelentés a lakosság tudatlanságát is. Kijelenti, hogy a felvilágositás nem helyesen történt. Egyetlen egyszer, itt bent a városházán tartottak előadást a tifuszról. Amit azon a belsőségen lakó intelligens embereknek elmondtak, azt ezek ugy is tudják. Ebben a formában tehát a felvilágositás egyenesen nevetséges. Tessék kimenni a külsőségekre s ott felvilágositani a lakosságot.

Kifogásolja ezután, hogy a köztisztasági vállalat szeméttelepei körül lehetetlen állapotok uralkodnak. Az emberek naphosszat a szemétben turkálnak és ez okozza a legtöbb tifuszt. Nagy hiba az is, hogy a város házainak 90 százalékában nincsenek olyan latrinák, amilyeneket törvény és az utépitési szabályzat előir. — Ezekre a szempontokra ügyelni kell, akkor majd eredményesebben lehet küzdeni a tifusz ellen.

A közigazgatási bizottság ezután a főorvos jelentését tudomásul vette.

A homokkerti villamos kiépitését és a klinikai villamos viteldij mérséklését sürgették

a város közigazgatási bizottságának ülésén

(A D. U. tudósitójától.) Debrecen város közigazgatási bizottságának pénteken délután tartott ülésén a debreceni utazó közönségnek egy régi sérelmét tette szóvá napirend előtt Bögel József dr. th. főorvos. Közérdekü és igen aktuális felszólalásában a debreceni Helyivasut nagyerdei vonalán szedett 8 filléres pótjegy ügyével foglalkozott.

Drága a nagyerdei villamos viteldija

Mindenekelőtt felolvasta a polgármester 1929 évi jelentését, amely szerint a város a Helyivasutnak csak 1929 év szeptember 1-éig adott engedélyt arra, hogy a nagyerdei körúton vezető villamoson külön 8 fillért szedjen azoktól, akik a klinikára akarnak utazni. Rámutatott ezután arra, hogy a HÉV annak idején 140.000 pengő költséggel létesitette ezt a villamos vonalat. Pozitiv értesülései vannak arról, miszerint ez az uj szakasz évente 40.000 pengő jövedelmet hoz a Helyivasutnak, amely ilyen körülmények között három-négy év alatt visszakapta az egész befektetett tőkéjét. Hangsulyozta ezután, hogy az egész országban ez a legdrágább villamos vonal, amennyiben a nagyállomástól csak 32 fillérért lehet kiutni a klinikára. Ez a szállitási dij igen nagy, kéri tehát, hogy a szeptemberi közgyülésre terjesszék elő ezt az ügyet, hogy a törvényhatósági bizottság gyökeresen elintézhesse az egész kérdést. A klinikákat nagyobb részt betegek, vagy azok hozzátartozói, tulnyomólag igen szegény sorsu emberek látogatják s ezért is méltánytalan a magas diiszabás. A Nagyerdő látogatásától is sokat visszatart a horribilis villamos viteldij. Ha a szakaszhatárt az Egyetemalom utcáról a Margitfürdőhöz tennék át, egészen bizonyosan megnövekedne a villamos forgalma és igy a HÉV se járna rosszul.

A homokkerti villamos ügye

Foglalkozott ezután a homokkerti villamos ügyével. Tudja, hogy a HÉV felajánlotta a Szabó Kálmán utca burkolásának költségeit arra az esetre, hogy ha ezen a vonalon nem villamos, hanem autóbusz járatot létesitenek. A Homokkert lakossága azonban nem bizik az autóbuszban és jobban szeretné, ha villamos vonalat csinálnának. Azt kivánja, hogy ezt a kérdést is vigyék a szeptemberi közgyülés elé.

Zöld József főjegyző válasza

A felszólalásra Zöld József főjegyző válaszolt, aki azt hangoztatta, hogy a HÉV azt kivánta, hogy a nyolc filléres pótdij ügyében csak az egyetemi főépület megnyitása után egy esztendővel határozzanak, mert csak akkor lehet majd megállapitani, hogy milyen lesz a villamos vonal forgalma. A város ebbe nem volt hajlandó belemenni, épp ezért az ügyet döntés végett a kereskedelmi miniszterhez terjesztik fel. — Szerinte az évi 40.000 pengős bevétellel nem térül vissza a HÉV 140.000 pengős befektetése, mert hiszen az uj vonalon személyzeti rezsi is van és egyéb költségekkel is számolni kell. Maga részéről a debreceni villamossal nagyon meg van elégedve, mert messze földön nincs olyan villamos, amely ilyen jó karban lenne tartva s amelynek személyzete, tisztasága, pontos és jó közlekedése annyira megfelelne a követelményeknek, mint a debreceni HÉV.

Ami a homokkerti villamost illeti, arra nézve megjegyzi, hogy a HÉV kötelezve van rá, miszerint a vasuti felüljáró átépitésének befejezése után ht munkahónap alatt meg kell épiteni a homokkerti villamost. A részvénytársaság autóbusz bevezetésére tett ajánlatot a városnak s a kereskedelmi miniszter legutóbb érkezett leiratában a városi közgyülés megitélésére bizza, hogy mit csináljon. Kijelenti azt is, hogy a Szabó Kálmán utca burkolása nem fog elmaradni. Nem igérheti, hogy a villamos ügyeket a szeptemberi közgyülésre behozzák, mert ezen egyéb fontos tárgyak is szerepelnek.

Bögel József dr viszontválszában hangoztatta, hogy a HÉV még akkor is szépen keres, ha egyéb kiadásai is vannak a körut vonalon. Különben is ezek a kiadások igen minimálisak.

Miután napirendi felszólalást nem lehet határozat tárgyává tenni, a közigazgatási bizottság nem foglalhatott állást ebben a nagy jelentőségü kérdésben.

Hirdessen a Debreceni Ujságban

HIREK

1930 szeptember 6. (szombat)
Prot. Zakariás. Kath. Ida.

IDŐJÓSLÁS

Hazánkban az éjjeli lehülés fokozódott. A hőmérséklet minimuma a keleti részeken a talaj mentén többnyire közel jutott a fagyponthoz, sőt Egerben kissé fagypont alá is süllyedt.

Budapesten 5-én délben a hőmérséklet 20 fok Celsius.

Időjóslat: Jórészt derült idő, hőemelkedéssel.

—

VASÁRNAPI ISTENTISZTELETI RENDE

A ref. templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor dr Tóth Endre. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kardos Lajos, délelőtt 11 órakor dr. Tóth Endre, Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Molnar Ferenc, délután 5 órakor Magyar Bertalan. Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor Kalas Ferenc, délután 3 órakor Szabó Géza. Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Tóth Sándor. Szegényházban délelőtt 11 órakor Kovács József. Nyilastelepen délután 3 órakor Kalas Ferenc. — Csapókertben délelőtt 10 órakor Madarász József, délután 3 órakor Kovács Árpád. Homokkertben délelőtt 10 órakor dr Ferenczy Gyula, d. u. 3 órakor Ács Mihály. Ondód-Vedresdülő Halász András, Fancsika Vajda László, Belső-Ohat—Ohat-telekháza Siposs Imre, Sámsoni-uti isk. délután 4 órakor Halász András. Nagyerdei gy.-tér délelőtt 9 órakor Mezey Béla, 11 órakor Mezey Béla. I. sz. gazd. isk. d. e. 9 órakor dr Murányi Zoltán pr. F. Tóth Sándor, Nyulason d. e. 10 órakor ág. Szabó Géza.

A róm. kath. templomban

Vasárnap a szokott miserend. Egész napon szentségimádás, szentségkitétel reggel 6 órakor. Szentmisék 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Fél tizkor ünnepélyes nagymise, utána szentbeszédet mond Kovács Sándor, a Katholikus Figyelő szerkesztője. Délután 6 órakor szentségbetétel, szentbeszédet mond Szabó Imre káplán.

Hétfőn, kisasszony napján a szokott vasárnapi miserend. 9 órakor Veni Sancte az elemi iskolások számára. — Féltizkor nagymise, utána prédikál dr Penczo Mátyás káplán. Délután fél 4 órakor szentolvasó, utána litánia.

A görög szertartásu róm kath. templomban

Vasárnap csendes szentmise rend. 7 órakor reggeli istentisztelet. 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise a görög és latin szertartásu katholikusok számára, 10 órakor nagymise, utána szentbeszédet mond Papp Gyula parochus-szentszéki tanácsos. Utolsó mise fél 1 órakor. Délután 3 órakor vecsernye.

Hétfőn, Kisboldogasszony napján, rendes ünnepi miserend. 7 órakor reggeli mise, 8-kor diákmise, 9-kor katonamise fél 10 órakor nagymise, utolsó mise fél 5 órakor.

Az evangélikus templomban

A debreceni evangélikus templomban szeptember 7-én, vasárnap d. e. 10 órakor istentisztelet: Rapos Viktor. — 9-én, kedden délután 5 órakor gyámintézeti istentisztelet: Duszik Lajos miskolci lelkész, egyházkerületi főjegyző. 10-én, szerdán délelőtt 9 órakor egyházkerületi közgyülés, előtte istentisztelet.

— **Müvészi ének a róm. kath. templomban.** Hétfőn, szeptember 8-án, Daán Ilona Mária-dalt énekel a 9 órai diákmisén és a 10 órai nagymisén.

— **Dr. Révész Imre a debreceni egyetem tanára.** Budapestről jelentik, hogy a Kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem hittudományi karán az egyháztörténet tanszékére dr. Révész Imre debreceni lelkész, egyetemi magántanárt nyilvános rendes tanárrá nevezte ki. — Dr. Révész Imre a kolozsvári theológiáról került Debrecenbe, ahol páratlan értékes pedagógiai munkát fejtett ki. A „kálvinista Rómában" sokoldalu lelkipásztori munkásságával lélekbemarkoló, kivételes értékü, ragyogó ékesszólásával, mint a nagy Révész-család méltó sarja, nyerte meg a kálvinista gyülekezet tiszteletét és szeretetét. Hivei szinte sajnálattal vették tudomásul, amikor az egyházkerület főjegyzőségétől megvált, annál általánosabb örömet kelt most, hogy kivételes képességeinek megfelelő pozicióba került. Dr. Révész Imre köztudomásulag a legujabb történetiró nemzedéknek egyik kimagasló értéke, akinek gazdag tudományos munkásságát országszerte ismerik és nagyrabecsülik. Kinevezése nagy nyereséget jelent a debreceni Tisza István tudományegyetemnek.

— **Ehrlich József zeneiskolában** a tanitás szeptember 1-én megkezdődik, beiratkozni lehet zongora, hegedü, elmélet összhangzattanra, Burgondia 9.

ROSSZ VOLT A DIAGNÓZIS

— Én már csak ammondó vagyok, komám, hogy a doktorok nem tudnak semmit.

— Nem-é?... Osztán mér?

— Hát ott van a Balog ságor is, mirula is mindig azt mondta a doktor, hogy a heptika viszi a sirba, oszt mégis a lu rugta agyon.

— **A Katholikus Otthonban** szeptember 6-án, szombaton este flekken sütés lesz turóscsuszával. Igazgatóság.

— **Ismét szabad a forgalom a hajduszoboszlói országuton.** A Dunaföldvár — Debrecen — Mármarosszigeti állami közut Debrecen város és Hajduszoboszló közötti szakaszának átépitési munkálatai befejezést nyertek s szeptember 7-én a közlekedés ujra megnyilik.

— **Hivatali szünet a városházán.** Kisboldogasszony napján, szeptember 8-án a városházán csak reggel 9-től délelőtt 11 óráig tartanak hivatalos órát.

— **Nyelvtanfolyamok az egyetemen.** Az egyetem Népszerü Főiskolájának modern nyelvi tanfolyamára (olasz, német, francia, angol) az egyetemi gondnoki hivatalban lehet beiratkozni d. e. 8—2-ig (Kollégium, I. em. 38., telefon 14—39.)

— **Férfiszabómesterek szakosztályi ülése.** A debreceni Ipartestület férfiszabó szakosztálya vasárnap, szeptember 7-én délelőtt 11 órakor az Ipartestület kistanácstermében szakosztályi ülést tart. Tárgy: Beszámoló a termelőszövetkezet megalakitásáról és egyéb fontos ügyek. Az ülés rendkivül fontos voltára való tekintettel, a tagok teljesszámu és pontos megjelenését kéri a szakosztály elnöksége.

— **Unitárius istentisztelet.** A debreceni unitárius leányegyház Hatvan-u. 24. sz. alatt levő templomában szeptember hó 7-én délelőtt 10 órakor rendes istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal prédikál Józan Miklós püspöki vikárius.

— **A Pesti Tőzsde** uj száma szenzációs cikket közöl az indokolatlan buzakrachról, a Draschenál történt eseményekről, egy uj hatalmas cipőgyári alakulatról és Szarvassy Sándor londoni érdekeltségeinek helyzetéről. Az épitkezési kérdésről dr. Dános Árpád irt cikket. Eredeti németországi tudósitás számol be az ottani munkanélküliségről, a textilipar helyzetéről Fái Géza vezérigazgató nyilatkozik, az épitész kongresszusról Münich Aladár müépitész. Érdekes vegyészeti, biztositási, textil, vas- és gépipari, árupiaci, autómelléklet egészitik ki a lapot, mely érdekes bécsi, amerikai, berlini és londoni tudósitásokat is közöl.

—

HIVATÁSÁNAK ÁLDOZATA

— Ki ordit itt az üzletben olyan rémesen?

— A főnök urnak a csendes társa.

—

— **B. Vattay Margit táncintézetében** ifjusági, egyetemi és gyermekkolonokra beiratkozás egész nap eszközölhető. Péterfia-utca 30. b)

— **TANKÖNYV KÖTÉSEK szolid és erős kivitelben, a legolcsóbb áron. József kir. herceg-utca 16. (az udvarban.)**

1930. évi

Vadászati idény

irányárai:

	12	16—20
100 drb Késztöltény Ia Hubertus piros	27.50	25.—
100 drb üreshüvely „	10.—	9.60
100 drb „U" üres hüvely	11.—	10.—
1 dbz (1/4 ko) barna tehénszörfojtás	—	2.50
1 dbz (1/4 ko) rózsaszin „	—	3.60
1 dbz Serétfolytás sima	—	—.50
1 dbz Serétfolytás számozott	—	—.80
1 kgr. Serét	—	1.50
1 kgr. kemény serét	—	1.80
1 kgr. Hungária serét	—	2.—
100 drb Gyutacs Gewelott. M. Ö.	—	2.10
100 drb Gyutacs „ Nürnbergi	—	2.40

Raktáron tartok továbbá mindenféle vadászati felszereléseket.

Vadászfegyverek, flóbertek

nagyválasztékban, mérsékelt áron szerezhetők be

Tóth Gyula vasnagykereskedésében

Városháza sarkán. Telefon 29. M. kir. lőporáruda

— **Kedvezményes jegyek az őszi lakberendezési és háztartási vásárra.** Amint már több izben megirtuk, a kereskedelemügyi miniszter a Budapesten, a Városligeti Iparcsarnokban most rendezett őszi lakberendezési és háztartási vásárra félárujegy váltására jogositó igazolványokat bocsátott ki, amelyek az Ipartestület hivatalában 2.80 pengőért válthatók; az igazolványok négy napig érvényesek s a vásárra belépőjegyül szolgálnak; a kiállitás szeptember 14-ig tart.

— **A KIE Parád—Egerbe rendezendő 7—8-iki kirándulására** ma déli 1 óráig fogad el jelentkezéseket a KIE titkári hivatala, Széchenyi-utca 4. szám alatt. A már jelentkezetteket ez uton értesiti a KIE, hogy az indulás nem a nagyállomásról, hanem a kisállomásról történik vasárnap reggel háromnegyed 4 órakor. Déli egy óra után nem fogadunk el semmiféle jelentkezéseket. KIE vezetősége.

— **Halálozás.** Beölsei Buday Gyula ügyvéd és földbirtokos 85 éves korában elhunyt. Temetése szeptember 6-án délután 4 órakor lesz a Szent Anna-temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

— **Gordonka tanfolyam.** Dr. Müller Ottó, a városi zeneiskola volt tanára, a gordonka tanitását ujból megkezdette. Felvesz kezdőket és haladókat teljes kiképzésig, a zeneakadémián teljes felelősséggel vizsgáztat. Felvilágositást ad 12—1 között Ferenc József-ut 18., Máv. üzletvezetőség II. em. 47., vagy délután 4—5-ig lakásán, Nap-utca 13.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanon-utca 23. alatt levő baptista imaházban, vasárnap d. e. fél 9—9-ig, imaáhitat, 9—10-ig bibliamagyarázat, délután 6—7-ig prédikáció.

— **Kerékpárlopás.** Ferencsik József debreceni fakereskedő, Attila-tér 6. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, hogy „Kozmos" gyártmányu kerékpárját ellopták. A lopást követő napon aztán Horváth József régi téglavetőbeli lakos a Hatvan-utcai temetőben egy szétszedett kerékpárt talált, amelynek a két kereke és a lámpája hiányzott. A kerékpárt beszolgáltatta a rendőrségre. Ferencsik a Hatvan-utcai temetőben talált kerékpárban a magáéra ismert s igy a rendőrség azt mindjárt át is adta neki. Most nyomozás indult a kerékpártolvaj kézrekerítésére.

SZERENCSÉS FÉRJ

— Kedves barátom, képzeld csak, milyen szerencsés fickó vagyok. Tegnap éjjel, amig a kocsmában ültem, betörtek a lakásomba.

— Na és ez szerencse?

— A szegény fiu a kórházba került. Feleségem ugyanis azt hitte, hogy én jövök haza.

—

— **B. Vattay Margit táncintézetében** szeptember 14-én megnyitó össztánc az uj táncok bemutatásával, Péterfia-u. 30. a)

— **Irószerek, füzetek, papirok** tanitótestületek részére, éppen ugy szülőknek havi fizetésre elismert olcsó árakon **Springer** papir- és irószerüzletében. Hasonlitsa össze áraimat.

— **Piarista diáksapkák,** sapkajelvények, tányérsapkák, leventesapkák, tornacipők, tornaingek legjobb beszerzési forrása Antalffy Gyula sportáruháza, Varga-utca 1. Telefon 612.

TESTEDZÉS

A debreceni helyőrségi lovasversenyek programmja

A debreceni helyőrség tisztikara, mint arról már hirt adtunk, szeptember 6., 7. és 8-án rendezi lovasmérsőzését, a következő programmal:

A lovasmérkőzés kezdete:

Szeptember 6-án 8 órakor, szeptember 7-én 8 órakor és délután 15 órakor, szeptember 8-án délután 15 órakor.

A lovasmérkőzés védnöke: vitéz Sipos Árpád altábornagy, a m. kir. honvéd vegyesdandár parancsnoka.

Jury tagok:

Flohr János ny. áll. altábornagy, Perczel Mórie ny. áll. tábornok, Rapaich Richárd tbk. lovassági szemlélő, vitéz Kozma Ferenc tbk. tüzérségi szemlélő, vitéz Deschán Benő tbk. lovas dd. parancsnok, vitéz Felszeghy Ferenc ezds. vdd. tüzérségi parancsnok, vitéz Keresztes Fischer Lajos vksz. ezredes, vdd gyalogsági parancsnok, vitéz Dobó István ezredes, 11. hajdu ezred parancsoka, Havass Gábor ny. áll. huszár ezredes, Ruzinkay Béla ny. áll. huszár ezredes, vitéz Tookos Gyula ny. áll. huszár ezredes, Wack Károly huszár ezredes, 4. honvéd huszár ezred parancsnoka, vitéz Görgényi Imre tüzér alezredes, 6. honvéd tüzér osztály parancsnoka, Bergmann Gyula tüzér őrnagy, 6. honvéd tüzér osztály parancsnok helyettes, vitéz Dratschay Lajos őrnagy, 6. honv. vonat osztály parancsnok, vitéz Szabó Gyula őrnagy, 12-I. zlj. parancsnok, vitéz Elekes Károly huszár őrnagy.

I. Military „A" kategória

Nyitva a debreceni helyőrség és az egész 11. hajdu ezred nem lovasitott fegyvernemből származó tisztiei számára, bármely koru és származásu lovakon. Lezáratott 7 nevezéssel.

Első nap: Díjlovaglás.

Második nap: Tereplovaglás. Lelovagolandó egy 20—25 km-es vonal, akadályval. Maximális idő km-ként 5 perc.

Harmadik nap: Díjugratás.

Nevezések: 1. Viosz Imre ur „Cigány" id. f. h. lov. Krasznay Béla ur. 2. Kökösi Sigmond Dezső ur „Kelet" id. s. k. lov. tul., 3. Pantle Arnold ur „Krasznahorka" id. p. h. lov. tul., 4. Bolner László ur „Betyár" id. p. h. lov. tul., 5 Somogyi Sándor ur „Dorien" id. p. h. lov. tul., 6. Spiller Jenő ur „Ifiur" id. s. h. lov. tul., 7. Krasznay Béla ur „Léva" id. f. h. lov. tul.

II. Könnyü díjlovaglás

Könnyü díjlovaglás. Lezáratott 8 nevezéssel. — Nevezések: 1. Szász Oszkár ur „Farizeus" id. p. h. lov. tul., 2. dr Lengyel Béla ur „Hullám" id. s. h. lov. tul., 3. Gratner Lajos ur „Jegyzet" id. s. k. lov. tul., 4. Denk József ur „Szellő" id. s. k. lov. tul., 5. Kertész Sándor ur „Komámasszony" id. p. k. lov. tul., 6. Mátyás István ur „Cincér" id. p. h. lov. tul., 7. Fráter István ur „Egyszervolt" id. p. h. lov. tul., 8. vitéz Légrády Rezső ur „Hires" id. p. h. lov. tul.

III. Kezdő lovak díjugratása

Lezáratot 23 nevezéssel. Nevezések: 1. Vietorisz István ur „Kenyeres" id. p. h. lov. tul., 2. Balla László ur „Ildikó" 5 é. p. k. lov. tul., 3. Vincze Lajos ir „Betyár" id. o. h. lov. tul., 4. Somogyi Sándor ur „Derien" id. p. h. lov. tul., 5. Pfeiffer László ur „Királykegye" id. s. k. lov. tul. 6. vitéz Felszeghy Ferenc ur „Sárkánytó" id. p. h. lov. Pályi Ferenc ur. 7. Rostás Barna ur „Dervis)) id. s. k. lov. tul., 8. Gartner Lajos ur „Csavargó" id. s. m. lov. tul., 9. Denk József ur „Gésa" id. p. k. lov. tul., 10. Br. Vecsey Aladár ur „Indulás" id. s. h. lov. Padányi J. ur. 11. Viosz Imre ur „Mimi" 4 é. sz. k. lov. Krasznay Béla ur. 12. Temesváry Gerő ur „Hunyad" 5 év s. h. lov. Spiller Jenő ur. 13. Bolner László ur „Betyár" 5 é. p. h. lov. tul., 14. Mogyoróssy László ur „Kökénvesd" id. d. h. lov. tul., 15. Rokk Ferenc ur „Haidu" id. o. k. lov. Bakó Barnabás ur. 16. Balla László ur „Kázmér" id. p. k. lov. tul., 17. Halász Sándor ur „Kézdivásárhely" id. s. k. lov. tul., 18. vitéz Légrády Rezső ur „Hires" id. p. h. lov. Mogyoróssy L. ur. 19. Oroszy László ur „Holló" id. p. h. lov. Pályi Ferenc ur. 20. Nagy Dezső ur „Hárfa" id. s. k. lov. tul., 21. Viosz Imre ur „Cigány" id. f. h. lov. Krasznay Béla ur. 22. Loptay György ur „Fidibusz" id. s. k. lov. tul., 23. Pantle Arnold ur „Krasznahorka" 5 é. p. h. lov. tul.

IV. Nyeretlen lovak díjugratása

Lezáratott 19 nevezéssel. Nevezések: 1. Pantle Arnold ur „Krasznahorka" 5 é. p. h. lov. tul., 2. Somogyi Sándor ur „Dorien" id. p. h. lov. tul., 3. Halász Sándor ur „Kézdivásárhely" id. s. k. lov. tul., 4. Gartner Lajos ur „Gyeplő" id. p. k. lov. tul., 5. Balla László ur „Ildikó" 5 é. p. k. lov. tul., 6. Transylvania conc. ist. „Menyecske" 5 é. f. k. lov. Dudutz István ur. 7. Kövesdi Boér Győző ur „Göncöl" id. p. k. lov. tul. 8. vitéz Huszkay Imre ur „Sárgargó" id. p. k. lov. tul., 8. vitéz Huszkay Imre ur „Sárgarigó" id. s. k. lov. Petneházy László ur. 9. Mogyoróssy László ur „Kökénvesd" id. d. h. lov. tul., 10. Nagy Dezső ur „Hárfa" id. s. k. lov. tul., 11. Vietorisz István ur „Kenyeres" 5 é. sp. h. lov. tul. 12. Pfeiffer László ur „Királykegye" id. s. k. lov. tul. 13. Kiss Béla ur „Aifa" id. p. h. lov. tul., 14. Gartner Lajos ur „Csavargó" id. s. m. lov. tul., 15. Denk József ur „Gésa" id. p. k. lov. tul., 16. Rotsch Viktor ur „Dévény" id. s. h. lov. Kátai Pál István ur. 17. Rostás Barna ur „Dervis" id. s. k. lov. tul., 18. vitéz Légrády Rezső ur „Hires" id. p. h. lov. Mogyoróssy László ur. 19. Balla László ur „Kázmér" ir. p. k. lov. tul.

V. Díjugratás „A" kategória

Lezáratott 9 nevezéssel. Nevezések: 1. Transylvania cons. ist. „Menyecske" 5 é. f. k. lov. Nagy Sándor ur. 2. Gartner Lajos ur „Gyeplő" id. p. k. lov. tul., 3. Halász Sándor ur „Kézdivásárhely" id. s. k. lov. tul., 4. vitéz Huszkay Imre ur „Sárgarigó" s. k. id. lov. Petneházy László ur. 5. Transylvania conc. ist. „Anatinka" id. sp. h. lov. Dudutz István ur 6. Rostás Barna ur „Dervis" id. s. k. lov. tul., 7. Rosch Viktor ur „Dévény" id. s. h. lov. Kátai Pál I. ur. 8. Kövesdi Boér Győző ur „Göncöl" id. p. k. lov. tul., 9. Krasznay Béla ur „Léva" id. f. h. lov. tul.

VI. Díjlovaglás altisztek és tisztesek számára

Lezáratott 15 nevezéssel. Tiszteiet és pénzdijak.

VII. Díjugratás altisztek és tisztesek számára

Lezáratott 35 nevezéssel. Tiszteiet és pénzdijak.

VIII. Hatosfogat díjhajtás

Nyitva a m. kir. Gábor Áron 6. honvéd tüzér osztály hajtói számára. Benevezve 5 hatosfogat.

Tiszteletdijak

A lovasmérkőzésre eddig tiszteletdijakat a következők adományoztak: M. kir. 6. honv. vegyesdandár parancsnokság. Debrecen szab. kir. város. Haidu vármegye. ifi. dr Magoss György bankigazgató. Tüzér tartalékos tisztek. M. kir. 11. haidu ezred. M. kir. 6. honv. tüzér osztály. M. kir. debreceni vámőrkerületi parancsnokság. M. kir. 12. honv. gyalog ezred II. zászlóali parancsnokság. M. kir. 6. honv. vonat osztály. M. kir. debreceni állami méntelep parancsnokság. Csendőr lovas alosztály parancsnokság. M. kir. államrendészeti szervek élelmiszer üzeme.

Már csak ma kaphatók elővételi és kedvezményes jegyek a Ferencváros—Bocskay mérkőzésre

(A D. U. tudósitójától.)

A Bocskay csütörtöki tréningje után péntek reggel hozták a debreceni ujságok nyilvánosságra azt a csapatot, amelyet a debreceni kéksárgák vezetősége a Ferencváros ellen kiállit vasárnapi nagy mérkőzésén. Nemcsak az általános megelégedés bizonyitja, hogy a közönség bizalommal van a csapat iránt, mely az ujságok közlése nyomán járt, hanem az is, hogy pénteken eddig még nem tapasztalt mértékben nyilvánult meg a közönség érdeklődése a MÁV menetjegyirodában a mérkőzésre szóló jegyek iránt. Nemcsak vidékről tódul óriási számban a közönség erre a sportattrakcióra, amelynél nagyobb, szebb és érdekesebb évek óta nem volt a Tiszántulon, hanem megmozdulnak a város közönségének azok a körei is, amelyek eddig labdraugómérkőzést ugyszólván nem is láttak és csak most a világhirü Ferencváros és a Bocskay nagy sikerei folytán vállalkoznak arra, hogy megnézzenek egy futballmeccset. A nagy érdeklődés folytán nyilvánvaló, hogy a rekordközönség befogadására szüknek fog bizonyulni a Diószegi-uti pálya. A közönség ezen a mérkőzésen csak ugy juthat jegyekhez, hogyha már szombaton, az elővételi kedvezmények utolsó napján jó helyet biztosit a maga számára. Szombaton este nyolc órakor már megszünnek az elővételi és a tagsági kedvezmények, mindenki csak azon az áron vehet magának jegyet, amelyet a Bocskay FC vezetősége a pályán lévő elárusitásnál megállapitott. Mindenki vegye meg jegyét, mindenki biztositson a maga számára kényelmes, jó helyet, ahonnan a remek küzdelem egyetlen élvezetes pillanatát sem veszíti el.

A Bocskay, amint azt az elnökség csütörtök este elhatározta, a Bobákkal kibővitett standardcsapattal áll fel. A csapatról a lehető legnagyobb várakozással beszél a debreceni sport közönség és mindenki meg van győződve arról, hogy a város szinében játszó Bocskay-legénység most is teljes erejével, teljes lelkesedésével küzd, hogy becsületesen megállja a helyét a Ferencváros csapata ellen. A mérkőzésnek ugy Debrecenre, — mint a vidékre nézve rendkivüli propaganda jelentősége van. Ezen a mérkőzésen a közönség ujabb ezrei ismerik meg a futballt és lesznek odaadó hiveivé.

A Ferencváros csapatában a rendterhali posztja még kétséges. Elemi érdeke a zöld-fehér klubnak, hogy a lehető legjobb csapatát küldje Debrecenbe és a pillanatnyi formák figyelembevételével a centerhalf posztján Obitz szerepeltetése látszik a legvalószinübbnek.

RÁDIO

Mit hallgassunk ma a rádióban?

D. e. 9.15: A rádió háziquartettjének hangversenye.

9.30: Hirek.

9.45: A hangverseny folytatása.

11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül.

12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: Az I. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. Karnagy: Friesay Richárd. Különféle nemzeti indulók.

12.25: Hirek.

12.35: A hangverseny folytatása.

1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.

1.40: Hirek, élelmiszerárak.

3: Piaci árak, árfolyamhirek

4: Fábry Frigyes felolvasása: Széchenyi és a Vaskapu szabályozása.

4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hirek.

5: A Szieiális Misszaótársulat előadássorozata. Farkas Edit alapitó főnökasszony: „Missiós üzenetek".

5.30: Az Első Magyar Citerakör hangversenye. Vezényel Bundschuh István.

6.30: Mit üzen a Rádió?

7.30: Operettelőadás a Studióból „Sybill", operett három felvonásban. Szövegét irta Martos Ferenc. Zenéjét szerzte Jacobi Viktor. Rendező Rátkai Márton. Karnagy Nádor Mihály. Az első felvonás szünetiében ügetőversenyeredmények. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hirek. — Maid Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye a Royal-szállóból.

—

Bécs. 11 és 3.15: Zene. — 6.40: Zongorahangverseny. — 6.10: A régi pörölykovácsok völgyében. Helyszini közvetités Trattenbachból. — 8.25: Vigjáték-előadás. Utána zene.

Berlin. 8: Fuvós zene. — 9: Zenés rádiórevü. Utána tánczene.

Róma 9: Könnyü zene. 11: Jazzdalok.

— Tankönyv-vásár! Tankönyvcsere! Használt tankönyv féláron **Böhm Ferenc** könyvkereskedésében, Ferenc József-ut 7., Bika-szálló mellett.

Riskó Kossuth u. 3. szücsmühelyében **szőrmebundák** elsőrendü kivitelben készülnek.

Padlólakk legszebb szinekben, kiváló minőségben, nagyon olcsón kapható **STERN festéküzletben** DEBRECEN, PIAC-U. 16. (Bikával szemben.) Ugyanott poloska, svábbogár, patkány, egérirtó megbizható minőségben kapható.

GRAFOLÓGIA

rovatvezető: S. Andor grafológus a budapesti „Grafológia" című irástudományi szaklap szerkesztője.

A mai napig beérkezett jeligés levelekre az érdeklődők vezetéknév kezdőbetűjével és a keresztnévvel jelezve alant közöljük a jellemrajzokat.

K. József. Meglehetős műveltséggel bir. Nivósabb pozició betöltésére hivatott.

Sz. Istvánné. A sors meglehetős küzdelmes életet rendelt részére, de ugyis megállta helyét, szivós akaraterővel rendelkezik.

T. Böske. Elsőrangu fantáziája van. Tudása egyoldalu. Inkább irányitásra cselekvő, lelki egyenállása gyenge.

M. Ferencné. Aránylag elég hamar napirendre tér sulyosabb eseményeken is, életkörülményeinek intenzivitása különben sem hágy időt töprengésre.

„Kiváncsiság". Iskolázott, intelligens. Tehetséges, ezeknek kihasználásával gyenge és bátortalan. Tulságosan alkalmazkodik formákhoz.

Sz. Károlyné. Komoly, meggondolt és házias. Szivmüködése ideges, erősebb lelki indiszponáltságból a közelmultban felépült.

B. Mária. Jó munkaerő, lelkiismeretes, szük terrénumra terjed az elfoglaltsága.

M. József. Kitüzött céljától eltért. Lelki optimizmusa által azonban igy is érvényesül. Nagyobbvonalu egyéniség, bizakodó egy nagyobb cél erésében.

Grafológiai szelvény

Név: .....

Lakás: .....

.....

Aki a fenti szelvényből hat darabot beszolgáltat a Debreceni Ujság (Hajduföld) szerkesztőségéhez, annak S. Andor ingyen küldi meg jellemrajzát és irásának analizálását. S. Andor egyébként Kossuth-utca 26. szám alatti lakásán (kapu alatt balra) naponként reggel kilenc óráig áll az érdeklődők rendelkezésére.

— **Tankönyvek használt és uj** állapotban az összes iskolák részére kaphatók **Csáthy Ferenc rt.** könyvkereskedésében, Ferenc József-ut 8.

— **Tankönyvvásár Antaliy könyvkereskedésében** megkezdődött. Használt tankönyvek félárban. Iró- és rajzszerek, füzetek, iskolatáskák legnagyobb választékban. Cégre ügyelni kérem. Szent Anna- és Varga-utca sarok. Telefon 612.

METEOR
MOZGÓSZINHÁZ
BOCSKAY TÉR

Ma, szombaton:
Csak felnőtteknek!
NÉMA VÁDLÓ
Zola Emil halhatatlan regényének filmváltozata 10 felvonásban. **Hans Adalbert von Schlettan** és **Marie Laurent** főszereplésével.
Megelőzi:
CSIKOS A DIVAT.
Előadások 7 és 9 órakor.

HAJDUFÖLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti: **Meissner Károly**
a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara s.-titkára.

Debrecen környékén felére csökkent a tengeri termés

Beszámoló a mezőgazdaság szám ru helyzetéről

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) A város közigazgatási bizottságának pénteki ülésén Piacsek András gazdasági felügyelő a következő jelentést terjesztette elő:

Az augusztusi időjárást általában hőmérsékleti szélsőségek és gyakori kiadós esők jellemezték. A kalászosok cséplését tulnyomórészben befejezték. Az eredmény a várakozáson alul maradt, a hőség következtében sok a megszorult, apadt szem. Az augusztusi esők a tengeritermés kilátását megjavitották, de az eső már későn érkezett és igy nagy arvulás nem észlelhető. A csapadék jótékony hatását a rákövetkező szelek károsan befolyásolták. A tengeri beérése előrehaladt, a terméskilátás közepesnél gyengébb. Általában feltermés, néhol még ennél is gyengébb eredmény mutatkozik. A burgonya korai fajtáit gyenge termés-eredménnyel felszedték. A későiek az esők hatása alatt némileg javultak, a laza homokon az eső szintén késve érkezett.

A cukor- és takarmányrépára az eső jó hatással volt, a gyökér erőteljes növekedésnek indult. A dohány törése folyik, a levelek aprók. A legelő fűnövése az eső után megindult, de a legelők elég táplálékot nem adnak a jószágnak.

A szőlőre az eső jó hatással volt, a fürtök fejlődése megindult, a tovább éréshez meleg, napos idő szükséges

Erőteljesen megdrágult a terménytőzsde irányzata

A buza 40—50, a rozs 35—40 fillérrel drágult a készárupiacon

A pénteki gabonatőzsdén az irányzat erőteljesen megszidárdult, ami a kontremin fedezővásárlásainak tulajdonitható. Külföldi helyzetjelentések egyáltalában nem támasztották alá a szilárdságot, amennyiben Csikágóban tegnap egy centtel esett a buza ára, Liverpolban pedig a mai tőzsdén csak egy negyed pennis árjavu ás érvényesült.

A rozs októberre 33, márciusra 30 fillérrel drágult. A kenyérmagvak szilárdságával ellentétben a tengeri fokozatosan gyengült, ugyhogy szeptemberre 40, márciusra 34 fillérrel esett az ára. A buza áremelkerése, ha tekintetbe vesszük a tegnapi legalacsonyabb árfolyamot, két nap alatt 1 pengőre tehető.

A készárupiacon ugyancsak rendkivül szilárd irányzat érvényesült, a mennyiben a buza 40—50 fillérrel emelkedett és pedig a tiszai és jászkunsági buza 50, a többi buzafajta 40 fillérrel. A buza forgalma 65 vagonra rugott. A rozsüzlet is megszilárdult és 25 vagon forgalom mellett 25—35 fillérrel emelkedett az ára. A takarmánypiacon általában tartott az irányzat.

Az árpa és a zab ára jelentéktelen forgalom mellett változatlan. Tengeriben sem volt számottevő üzlet, az ára pedig lanyhuló irányzat mellett 20 fillérrel esett. A magpiac üzlettelen, a lisztárak nem változtak.

A budapesti és vidéki nagymalmok lisztárai bolettával és forgalmi adó nélkül. IX—X. havi szállitásra, engedménynyel: Ogg 37.00s—37.30, Og 36.60—36.90, 2-es 33.25—33.50, 4-es 28.50—28.80, 6-os 20.00—20.30, 8-as 12.25—12.50, rozs 0 33.0s, rozs 1-es 21.00.

A készáruüzlet hivatalos árfolyamai: Buza: Tiszai 77 kg 15.70—16.20, 78 kg 15.85—16.35, 79 kg 16—16.50, T80 kg 16.10—16.80, felstisztai 77 kg 15.50—15.70, 78 kg 15.60—15.80, 79 kg 15.75—19.95, 80 kg 15.85—16.05, jászsági 77 kg 15.75—16.95, 78 kg 15.90—16.10, 79 kg 16.05—16.25, 80 kg 16.15—16.35 dunántuli, pestvidéki és bácskai 77 kg 15.40—15.60, 78 kg 15.55—15.75, 79 kg 15.70—15.90, 80 kg 15.80—16.

Pestv. rizs 9.60—9.75, egyéb rozs 9.60—9.75, tak. árpa I. 13.25—13.75, tak. árpa II 12.50—13.00, felsőm. sörárpa 18.50—20.00, egyéb sörárpa 16—17, köles 11.50—12, repce 27.25—27.75, tiszai tengeri 15.10—15.30, egyéb tengeri 15.10—15.30, zab I. 15—15, zab II. 14.50—15, korpa 8—8.20, lucernamag 135—145.

Zürichi zárlat

Páris 20.23 fél, London 25.04 hétnyolcad, Newyork 515.05, Brüsszel 71.90, Milánó 26.97, Madrid 54.35, Amsterdam 207.38, Berlin 122.80, Bécs 72.77 fél, Szófia 3.73, Prága 15.28 fél, Varsó 57.75, Budapest 90.23 Belgrád 9.12 hétnyolcad, Bukarest 3.07 fél.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Szeptember 6-án: Bánréve, Görgeteg, Magyarmecnke. Lóvásár: Gyula, Kirakodóvásár: Földeák.

Szeptember 7-én: Fegyvernek (sertésvásár nincs), Szolnok. Kirakodóvásár: Gyula.

Szeptember 8-án: Füzesabony, Kismarja, Lajosmizse, Nagyatád sertésvásár nincs), Pécel, Zsámbok. Állatvásár: Felsőireg (sertésvásár nincs), Szirák, Kirakodóvásár: Szolnok.

Szeptember 9-én: Cegléd, Dunapentele, Enying (sertésvásár nincs) a vásár megtartása bizonytalan), Gyulakeszi, Lovasberény, Németbolya, Rábacsanak, Resk, Szamosszeg, Szölősgyörök, (sertésvásár nincs), Tiszatarján, Vásárosmiske (sertésvásár nincs, Zalaegerszeg (sertésvásár nincs). Kirakodóvásár: Diósjenő, Felsőireg, Szirák, Marcha és kirakodóvásár: Nagycsákány, sUnd, Állatvásár: Pápa (sertésvásár nincs), Simontornya, Szikszó.

Szeptember 8-án lesz a kismarjai országos vásár. A kereskedelmi és iparkamara értesiti érdekeltségét, hogy a kismarjai országos vásárt szeptember 8-án tartják meg.

Négy rendkivüli hetivásári nap Nagykőrösön. A kereskedelmi miniszter engedélyezte, hogy szeptember 6-tól 9-ig a nagykőrösi Országos Mezőgazdasági, Ipari és Kereskedelmi kiállitással kapcsolatban négy rendkivüli hetivásár napot tarthassanak Nagykőrösön.

4650/1930. F—M.

HIRDETMÉNY

Szeptember hó 7-én, vasárnap délután a Ferencváros—Bocskay futballmeccs alkalmából a mérkőzés helyére, a Diószegi-uti DVSC sporttelepig a Kistemplomtól autobuszjáratokat közlekedtetünk délután 2 órától kezdve egynegyed 5-ig. A meccs befejeztével ugyancsak autóbuszok fognak rendelkezésre állani a DVSC-pályánál, amelyek a városházáig fognak közlekedni. A menetjegy ára oda vagy vissza 30 fillér.

Debrecen, 1930 szeptember 5.

A Debreceni Helyi Vasut Üzletigazgatósága.

Nyomtatványokat

a legpontosabban, izléses kivitelben és jutányosan készit a

Magyar Nemzeti Könyvnyomda

Modernül berendezett könyvkötészetünkben mindenféle könyvkötészeti- és bőrdiszmunkák pontosan készülnek.

Telefon 3--47. szám.

Debrecen, József kir. herceg-utca 16. sz.

Bristol szálloda

BUDAPEST legszebb pontján a
DUNAPARTON.
Uj vezetés mellett ajánlja:
Előkelő, patinás szállodájának gyönyörü szobáit
a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő polgári árakon.

Egy ágyas utcai — — P 10—16-ig
Egy ágyas udvari — — P 6—10-ig
Két ágyas utcai dunaparti P 24—40-ig
Két ágyas utcai — — P 20—24-ig
Kén ágyas udvari — — P 15—18-ig

A jobb szobák árai fürdőszobával értendők. — Minden szobában hideg és melegviz, telefon és rádió.

ÉTTERMI ÁRAK:

Complett reggeli: kávé v. tea, v. kakao egy tojással, vajjal és jam-el P 1.20
Kitünő ebéd v. vacsora menü P 2.40
Kitünő ebéd v. vacsora menü előétellel — — — — P 4.—

Lapunkra való hivatkozással a szobaárakból külön engedmény. — Szobarendelés 2—3 nappal előbb eszköziendő. Bristol szálloda szobáiból és terrasszáról a leggyönyörübb kilátás nyilik a Dunára és a budai hegyekre.

Kitünő házi koszt

kapható ugy kihordásra, mint bentétkezésre

Burgondia-utca 2. sz.

APRÓ HIRDÉTESEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betüvel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

Apróhirdetésekre minden felvilágositást a 141. telefonszám ad.

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Bejárónőnek

ajánlkizik egy magános asszony, Borbély Istvánné, Rakovszky u. 20. 4878

Gyors

és gépiróno délutáni órákban irodába ajánlkozik. Cim a kiadóban.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Házmesternek

gyermektelen házaspárt felveszek, Károly Ferenc József uti házhoz, feltételek Péterfia 16. sz alatt megtudhatók. 4900

Értelmes,

megbizható 18—24 éves fiatalember kifutónak — felvétetik. Garanciával rendelkező előnyben részesül. Remington, Piac utca 58. 715

Féri ruha

vasaláshoz munkás felvétetik. Palotai, Honvéd utca 9. s. z.

Házmester

szeptember 15-re felvétetik. Jókai u. 6. 4924

Ügyes

kifutó fiu felvétetik. — Hatvan u. 1 II em. 17. 728

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK

Női

és férfi aljamunkások felvétetnek Dégenfeld-tér 11. 746

Takaritásért

mosásért, lakást és fizetést adok, csakis komoly idősebb nők jelentkezzenek, József kir. herceg utca 16.

Könyvelésben

és irolai teendőkben némijár tassággal biró, jó kézirásu kisasszonyt keresünk azonnali belépésre Sajátkezüleg irt ajánlatokat: életkor, edligi müködés és fizetési igények megjelölésével — „Biztos jövő" jeligére e lap kiadóhójába kérünk. 4941

Ügyes

kézi, varró- és tanuló-leányokat felveszek. — Szabó Kata, Ferenc József ut 63., I. em. 705

Deutsches

Freulein suche zu zwei 6-7 jährige Kinder. Löw Bethlen u. 19. 714

KIADÓ LAKÁS

Kiadó

azonnalra 2 szoba, előszoba s mellékhelyiségekből álló modern lakás. Vár utca 8. 4943

Takaritásért

száraz, tiszta, világos pince lakás kiadó. Apafi utca 20 4781

Teleki utca 42.

egy utcai szoba, konyha, kamarával. Egy különbejáratu szoba, egy udvari szoba, konyha. Tágas gazdasági udvarral, istállóval, Szeptember 15-től kiadó. Értekezni: Szent Anna 53. 4946

Szoba,

konyha, kamara kiadó. Hortobágyu tca 3. 4948

Ujonnan

festett két utcai szoba, konyha, speiz és udvari szoba, konyha, speiz — szeptember 15-re kialó. Reá iskola u. 6. 720

Házmester párnak

pincelakás szept. 15-re kiadó. Mester u. 29. 4921

Két

szoba, előszoba, konyha kiadó. Király utca 5. 4910

Kiadó

egy utcai zoba, előszobával magános ur vagy nő részére. Szept. 15-re, Baros 15. 4907

Werbőczy utca 6.

szám alatt egy utcaia szoba, ügyvédi irodának kiadó. Értekezni lehet naponta 9 órától 11-ig ugyanott. 752

Kiadó

október 1-től két szobás és egy szobás lakás Bihari telepen, Láhner utca 4. alatt. Értekezni: Gazdák Bankja Kossuth utca 17. 4949

Pinceszoba

utcai, világos, száraz — azonnal kiadó. Lorántffy utca 13. 4901

Négyszobás

modern lakás az Arany Bika bérházban azonnalf kiadó. Üzlethelyiség a Bika fürdő mellett augusztls 1-re kiadó. Két személyautó eladó Érdeklődni lehet az Arany Bika irodában félemelet 15. 3898

Ujra kiadó

a Zápolya utca 8. szám alatti különálló négyszobás, konfortos uri lakás nagy parkos udvar közepén. V

Tiszta

ujonnan renovált udvari szoba gyermektelen házaspárnak, esetleg idősebb nőnek szeptember 1-re kiadó. Garai 26.

Három

szoba, konyhás utcai lakás csendes udvarban — azonnal kiadó. Vigkedvü Mihály 45. 4905

Két

szobás, előszobás lakás november 1-re kiadó. Hatvan utca 70 572

BUTOROZOTT SZOBA

Teljenen

különbejáratu, szép butorozott szobát keres — nem magas bérért — azonnalra közalkalmazott. Cim a kiadóban. Ajánlat még ma kéretik. 4953

Különbejáratu

csinosan butorozott szoba szept. 15-ére kiadó, Simonffy u. 9. 743

Különbejáratu

csinosan butorozott szoba egy vagy két személy részére kiadó. Simonffy utca 44. 747

Kiadó

szépen butorozott szoba Piac 58. I emelest 18. II lépcső. 742

Különbejáratu

butorozott szoba kiadó. Kossuth utca 16., keresztépület. 4930

Lépcsőházi

bejáratu 2 egymásba — nyiló utcai, emeleti butorozott szoba kiadó. — Szent Anna 29. 4940

Különbejáratu

utcai butorozot szoba két-három fiatal ember részére, esetleg teljes ellátással kiadó. Rákóczi 24-b. 4928

Központban

különbejáratu utcai butorozott szoba azonnal kiadó, Monti ezredes — (Magos) utca 15. 4937

Központi

fütéssel nagy utcai butorozott szoba kiadó. — Felvilágositás 492 telefontól. 711

Egy

különbejáratu csinosan butorozott szoba szept. 1-re kiadó. József kir. herceg utca 35. II. em. 539

Egy

kétágyas, parkettes utcai butorozott szoba kiadó. Hatvan utca 18. II. emelet. 4567

Különbejáratu

csinosan butorozott utcai szoba, esetleg ellátással szeptember elsejére, egy vagy két személy részére kiadó. Hüvelyes utca 7. szám. 4605

Simonyi ut

9. szám alatti butorozott szoba szeptember 1-re kiadó. 4734

Különbejáratu

utcai és udvari butorozott szoba azonnal kiadó, esetleg ellátással is. Eötvös u. 59. 4765

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Három

egyetemi hallgatónő — keres október elsejére uri családnál szobát. — Cimeket kérek a kiadóba. 713

TELJES ELLÁTÁS

Teljes

ellátásra elfogadok középiskolai tanulókat — gondos felügyelettel. — Kálvin tér 11., keresztépület. 4927

Diák leányokat

telje ellátásra elfogad uri család, Zongora és fürdőszoba használattel. Deák L., Csapó u. 30. 4762

Diákok

gondos felügyelet mellett teljes ellátást nyernek keresztény uri háznál. Szertanna 58., keresztépület. 4930

Szeptember hó 9-től

3 P 60 fillérért

házhoz szállit apritott száraz cser- vagy tölgy-

f á t

Bajomi Józsefné

Telefon 8—93.

Szalon porosz szén.

Jó hazai szenek. Tegyen próbarendelést. Készfizetésnél nagy árengedmény.

Butorozott

szoba, esetleg teljes ellátással 1—2 személyre — azonnal kiadó. Kerékgyártó, Hunyadi 18. 4957

Minden iskolához

közel, két-három diákot teljes ellátásra elfogad uri csa ád. Rákóczi utca 35. 690

Középikolai

vagy egyetemi hallgatót vagy hallgatónőt — teljes ellátásra jutányosan elfogal uri csaád. Kerti lakásban, Vágóhid mögött.Láhner utca 5. 1895

Teljes ellátással

egy vagy két személy részére, csinosan butorozott szoba különbejáratu utcai szoba szeptember elsejére kiadó. Hüvelyes utca 7. szám 4606

Közbponti

fütéses lakásban egyetemi hallgatónőket és hivatalnoknőket vállalok teljes ellátásra. Angol és francia társalgás. Jelentkezés naponta d. e. 11—1-ig és d. u. 2—4-ig Piac utca 40. I. em.

OKTATÁS

Tanárjelölt

elemi, vagy középiskolai tanulók korrepetálását vállalja. Cim Fazekas Lajos, Rákóczi utca 32.

Szüetett

angol tanárnő délelőtt jutányosan tanit Kenyeres, Széchenyi utca 53. 729

Zongoratanitás

kezdőknek és haladóknak zeneakadémiai módszerrel. Brück zenetanárnál, Piac u. 6. 738

Énektanitás.

Hangképzés a legelső hangpedagógusok módszerével elokészités ének vizsgára lélegzés-technika és tökéletes hangvétel tanitása. Jelentkezés naponta 2—6-ig, Piac utca 40. I. emelet. Próbaének ingyen.

Tanár

középiskolai növendéket teljes ellátásra elvállal. Cim a kiadóban. 526

Ebédkosztért

egy-két iskolásgyermek mindennapi foglalkozását vállalja komoly lány Leveleket „Ebédkoszt" jeligére kérem. 4741

Német

órákat ad dr Kövessi, Harsányi G. u. 25. 712

Német

továbbképző, nyelvi tanfolyamok, csoport és magánórák. tanárnőnél Piac utca 38., emelet. 4917

Zongorázni

tanit kezdőket és haladókat jutányosan zeneakademista, Kölcsey 9. Telefon 11-38. 4777

Zongoratanárnő

nyári szünet alatt jutányos áron magyar nóta kurzust rendez. Cim a kiadóban. 3630

Gyors és gépirás

tanitás szeptemberben megkezdődik. Ferenc József-ut 22. III. 3. 4818

GAZDASÁGI ESZKOZÖK

Ford-traktor

ekével, keveset használt üzemképes, olcsón eladó Kandia 8. 4895

ÉLELMISZER, ITAL

Bor

sajáttermésü, nagyban, kicsinyben és literenként Literenként 64 fillér. — Burgondia utca 9. sz.

ELADÓ INGÓSÁG

Jókarban

levő butorok nagyon olcsón eladók. Péterfi 6., udvarban jobbra. 739

Eladó

a DEMKE mögötti barakk bontásból deszka, fa, vályog, ablakok, ajtók és gipszlábak. 4950

Két

puld, két stelázsi, 1 folytonégő kályha olcsón eladó, Csapó 17. Guttmann 748

Eladó

10 m. faskamara, kész fedelek, deszka, vályog, ajtók és abakok. Veselényi utca 73. 4951

3 ablakravaló

való plüs függöny eladó. Megtekinthető délelőtt 10—12 óráig. — Szent Anna utca 5. em. 4920

Apróhirdetés

a

vasárnapi

számba

Szombat este 8 óráig

adható fel

a

DEBRECENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

kiadóhivatalában,

Kossuth-utca 3. sz.

I. emelet.

Hegedü,
régi, eladó. Széchenyi-utca 47., borbélyüzlet. 736

Zongora
előnyös részletfizetési feltétel mellett kapható. Pianinó bérbe kiadó. — Szendrő zongora raktárában, Batthyány u. 22. 723

Eladó
a Demke mögötti barak bontásból deszka, fa vályog, ablak és ajtók. 4912

Alig használt
egykarikás gázrezsó jutányosan eladó. Kossuth utca 39. első emelet hátulsó lépcső.

Rádió
3 lámpás teljes felszereléssel eladó. Ispotály utca 13. sz.

Henteskocsi
jókarban levő jutányosan eladó. Vigkedvü Mihály utca 10. sz. 6430

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR

Autófuvarozást
legjutányosabban vállalok. Vigkedvü Mihály u 10. sz. Telefon 9—47.

Eladó
egy teljesen uj oldalkosaras Balech-motor. — Kigyó u. 4. 740

UZLET, MOHELY, RAKTÁR

Uzlethelyiség
kiadó Október 1-re, Király utca 5. 4911

Vendéglő
jóforgalmu, a város központjában családi okok miatt olcsón eladó. Értekezni lehet Batthyány utca 13. Tiszai szabómesternél a déli órákban. 4423

Üzlethelyiség
és egy világos pince — azonnal kiadó. Rákóczi S 4934

Kiadó
egy szénás raktár, bármely célra Kigyó u. 4. 741

Kiadó
egy pince szoba lakásnak, raktárnak vagy — mühelynek. Vár utca 8. 4945

AJÁNLAT

Cipő
saját készitmény, garantált, mélyen leszállitott árban Degenfeld-tér 11. Király füszerüzlet mellett. Katz Bernát. 745

Elegáns
őszi és téli kabátokat, kosbtümöket utcai és alkalmi ruhákat nagyon olcsón készit. Ügyes tanuló leányokat felveszek Mihályi Róza, Ötmalom utca 1. sz. 4949

Fehérnemü
és tarka ruha varrást 2 pengőért vállalok. Késes utca 26. 4938

Rádió
három lámpás, hangszóróval olcsón eladó. Hunyadi u. 24. sz. 750

Bor
64 fillér, 5 fiter vételnél 60 fillér. Othelló vörös 80 fillér. Glück, Magoss György étr 9. szám. 753

Zongorahangoló
Gärtned, Széchenyi utca 15. 735

Ondolálás
80 f., hajmosás 80, manikür 40, női hajvágás 40, borotválás 16, hajvágás 20, fazonra 30 fill. Tománál, Miklós u. 53. 737

Óra könyveléseket
francia nyelvtanitásokat vállalok, esti órákban. Szives megkereséseket „Lelkiismeretes“ jeligére kiadóhivatal továbbit. 4953

Látogassa
meg csinos kis éttermemet s bámulni fog, milyen olcsón és jól étkezhet ott. Piac utca 42, étkezde. Abbonenseknek árkedvezmény. 4914

Angolra
jutányosan tanitok. — Amerikai módszer szerint is. Arany János 62 673

Orth. kóser
házikoszt ebéd 1.20 pengőért Erzsébet utca 5. szám alatt. 749

Beteget
gondozni, vagy házhoz főzni elmegyek. Ehrenfeldné, Hatvan utca 64. 629

Betétekre
most is mi adjuk a legmagasabb kamatot. Kölcsönöket olcsón folyósitunk. Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet, Szent Anna utca 10—12 Batthyány sarok bérpalota.

KERESLET

Pénzestársat
keresek gépipari vállalathoz. Piac utca 83. — Szerelő mühely. 744

Régipénzeket,
érmeket, könyveket, bélyeget veszen Kémery Böszörményi ut 22. 4924

Használt
jókarban levő szódavizgyárat komplett veszek. Hajdubagos. Motormalom. 694

Kályhaellenzőt
fakerettel keresek megvételre. Cimet a kiadóba kérem. 4775

KÜLÖNFÉLE

Snauczer
fajtiszta pedigrés fiatal, hasonló menyaszszonyt kere. „Kölyök közösen“ jeligére Független Ujság Kölcsönkönyvtárába. Széchenyi

Az Erzsébet-ut
és vasuti hidor át vezető uton elveszett, — másnak értéktelen temetői regiszteres könyv megtalálója jutalomban részesül Kauffmannál, Szepességi u. 24. 721

Szörmebunda
használt hálószobabutor, szép fekete iróasztal, fehérs gyermekágy elköltözés miatt, olcón eladó. Nagyerdei tejivóban. 751

ELADÓ HÁZ

Vasvári Pál
utcában (Hadházi utca mellett az erdő alatt) 300 négyszögöles sarok házhely kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Érdeklődni a Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth utca 8. szám. 3094

Monostorpályi
uton és Rigó utcában uj beköltözhető házak és házhelyke hosszu idejü törlesztés kedvezménye mellett eladják, Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8 szám.

Téglás-kertben
Létai- és Basahalom-utcákban azonnal beköltözhető uj és régi házak, valamint házhelyek nagyon előnyös feltételek mellett eladók, Tiszántuli, Kossuth-u 8. 3250

Eladó
Hajdusámson III. ker. Nádosdi ut 5. sz. 3 szobás, konyha, kamarás családi ház, parkszerü udvarral. Ugyanott vaseszterga pad, furógép stb Értekezni fenti szám alatt 4932

Maróthy György
utca 10. számu nagytelkü ház, gazdálkodónak alkalmas, azonnal beköltözhető lakással eladó. Ugyanott 30 kat. hold fekete buzatermő föld jó tanyával eladó. 4817

ELADÓ FÖLD

Oriási terméssel
300 négyszögöl házhely bekeritve Homokkertben eladó. Négyszögöle 8 pengő. Csendőrök rek, vasutasoknak alkalmas. Kossuth-utca 59. szám. 4805

Eladó
a Németh-utcában 300 négyszögöles házhely — kedvező fizetési feltételek mellett. Értekezni lehet Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth utca 8. sz 6429

BIRTOK-BÉRLET

Felesbérlet
48 és fél kat. hold Hadház határában kiadó. Értekezni a Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezeténél, Hunyadi utca 2. Teleron 17—49 1412

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat rt. betűrgépén. Felelős kiadó: Dr. PAPAI GYÖZÖ igazgató. Nyomdavezetői VARGA ENDRE